Dr. B. GERZABEK
Бувший Руський Лікар з Старого Краю в Канаді
СПЕЦІАЛІСТ ВІД ВСІХ СЛАБОСТИЙ
Приймає хорих дома [illegible] 413 SELKIRK AVE. [illegible] Телефон: St. John [illegible] ЛІЧНИЦІ [illegible] Pritchard Ave. [illegible]
WINNIPEG, MAN.

НА "РІДНУ ШКОЛУ"

Тов. ім. М. Заньковецької відограє дня 28 марта в суботу, 1914, дуже гарну штуку Ів. Тогобочного п. з.:

"ДУШОГУБИ"

Се представлене відбуде ся в **QUEEN'S HALL**, при **SELKIRK** ул., о 8-ій годині вечером.

Дохід з сего представленя призначений на "Рідну Школу" в Старім Краю, тому кождий Українець повинен явити ся на нім.

УЧИТЕЛЬСЬКА КОНВЕНЦІЯ.

Отсим повідомляємо, що конвенція укр. анг. учителів відбуде ся на 16. і 17-го цьвітня в четвер і пятницю в Нормал Скул при Вілїям Евню, у Вінніпегу, з слїдуючою програмою:

Цьвітня 16-го. Початок в год. 9.30 рано.

1. Справоздане президії.
2. Вибір президії на час конвенції.
3. Отвореня конвенції.
   а. Рев. Г. Р. Колдвел, міністер Просьвіти.
   б. Р. Флечер, намістник міністра Просьвіти.
4. Промова Ф. Г. Белтон-а, шкіл. інспектора.

Друга сесія. Початок о 2-гій годині попол.

5. Промова Е. Е. Бест-а, шк. інспектора.
6. Просьвіта а Ідеальний Учитель.
7. Шкільна Справа — П. Гейчук.
8. Підручники — К. Продан.
9. Справа учительського журнала.

Цьвітня 17-го. Поч. 9.30 рано

10. Промова А. Л. Йонга шк. інспектора.
11. Обовязок учителя зглядом політики Мих. Стечишина.

Друга сесія. Поч. о 2-ій пол.

12. Тічінг оф Інглїш ту форайнерс — В. Мігайчук.
13. Вибір президії на 1914-1915 рік.

Пригадуємо, щоби купувати "сінгле тікети" до Вінніпегу і жадати "Стандард Сертифікейт" від стацийного агента, тому, що участник дістанши на конвенції підпис від секретаря конвенції, дістане подорож до дому даром.

Рівночасно запрошуємо П. Т. Учителів з Саск. і Альберти.

Т. Н. Марцінів, предс. ОУУ.
М. Мігайчук, секр.

Пляни Мексиканських повстанців.

Військове правительство повстанців видало недавно декрет, яким роздало поміж жовнірів теперішньої революції усї публичні та поконфіскований землї в північнім Мексику. Кождий жовнір має дістати фарму величини 62 акрів. Декрет в додатку забезпечує сї даровані фарми в сей спосіб, що не можна буде їх відобрати за довги, ані властителї не зможуть їх перепродувати через 10 літ.

Ті, що потерпіли через війну, будуть мати першеньство при роздачі землі, однакож землї є для невійськових людий. Жадна особа, що вже має на стільки, як одна фарма, не буде мати права до дарованої землї і взагалї нікому з тих, що мають скористати з декрету, не можна мати більше чим 62 акри. Також лоти по містах підуть на поділ.

Декрет викликав велике вражінє в місті Чігуагуа, бо вважають його за перший крок в переведеню пляну повстанців в розвязаню земельного питаня.

ІНТЕРПЕЛЯЦІЯ В РОСОЙСЬКІЙ ДУМІ В СПРАВІ ЗАБОРОНИ ЮВІЛЕЮ ШЕВЧЕНКА.

Конституційні демократи й трудовики внесли в Державній Думі інтерпеляцію до Горемикіна й Маклакова в справі заборони сьвяткувати ювілей Шевченка. В сїй інтерпеляції вказуєть ся, що 10 марта минає столїтє з дня уродженя одного з найбільших поетів славянства, найбільшого поета України. Зовсім природно, що вдячна память українського народу не могла не сьвяткувати сього урочистого дня. В сїм дні мало бути відкрите кількох памятників, мали бути збори присьвячені сьвяткованю памяти поета, мали правити ся панахиди. Недавно поширили ся чутки, що всякі сьвяткованя памяти поета будуть заборонені. Спочатку чутки сї вважали ся неймовірними з огляду на очевидну незаконність подібної заборони. Сторонники заборони вказували на те, що за житя поета і протягом певних 50 лїт по смерти поета цензура заборонила твори, де отверто і безпосередно висловлювали ся мрії і бажаня народу. Пушкіна теж заборонила цензура, одначе не заборонили через се сьвяткувати його память. Чутки, що до заборони сьвяткувати память Шевченка справдили ся. Тепер стало відомим, що міністер внутрішних справ розіслав обіжник, який забороняє називати його іменем школи й вулиці, забороняє заводити стипендії його імени, збирати жертви на памятник, робити збори для пошанованя його памяти а духовеньству навіть заборонено правити панахиди про раба божого Тараса.

Обіжник міністра внутрішних справ є очевидним надужитєм власти, бо міністер не має права загальними обіжниками забороняти городським думам сьвяткувати память поетів. Губернатори можуть спинювати постанови дум лише в певних, докладно означених випадках, до яких не належать сьвяткованя поетів. На основі закона з 4. марта публичні збори можна забороняти лише в тих випадках, коли програма їх загрожує публичній моральности або публичному спокоєви, чого в данім випадку нема. Коли обіжник міністра є надужитєм власти, то тим більшим беззаконьством є заборона православному духовеньству правити панахиди за православного.

Інтерпеляція кінчить ся запитом: чи відомо предсідателеви ради міністрів, що міністер внутрішних справ надужив своєї власти і наказав губернаторам не допустити до заховання постанови городських дум богатьох городів в справі ювілею Шевченка, заборонив всякі публичні збори, звязані з ювілеєм, для якої заборони нема підстав у законі про збори, чи відомо предсідателеви ради міністрів, що духовеньство кількох губерній одержало наказ не правити панахид за Шевченка, наказ, що ображує всїх віруючих християн, яким сумлїнє позволяє молити ся навіть за злодіїв, а тим більше за великих благородних людей? Коли відомо, то що думає він зробити, щоби сьвята і служене панахид могли відбути ся без перешкод.

Щоби можна було представити собі як така інтерпеляція виглядає в російській думі, наведемо тут уривок з бесіди одного з інтерпелянтів, а іменно провідника московської поступової партії посла Родічева. Між иньшими він говорив таке:

— Не буду торкати питаня про значінє українського руху, мені нині байдуже, чи сповнить ся торжественне приреченє Петра Великого, котрий, говорячи з Мазепою, прирік **зберігати всі вольности народа**. Нехай ті, що стоять на противнім становищи Петра, займуть ся питанєм, чи доцільно є розбудити українське національне почуванє. Але з того, що не будуть сказані добрі слова в память Шевченка, котрих боять ся, ще зовсім не виходить, що не будуть сказані — далеко сильнійші — злі слова, викликані забороною до кого иншого. (Оплески: Правда!) Ба, ті злі слова будуть заслужені властям, бо на них спадає. (Бурливі оплески на лівиці й оклики: Слушно!) **Пора зрозуміти, що ідей багнетами не пробєш.** Губернатори можуть фальшувати вибори, але задавити національний рух вони не в силі. Справа українського університету в Австрії і переслїдуванє українського руху в Росії — се такі могучі клички української націоналистичної пропаганди, що хиба слїпий — щоби не вживати досаднійшого вислову — може взяти ся за таке діло. Росія живе складом без численної скількости національностий. Найдорожше для них — сьвідомість свого достоїнства. Українцям Шевченко дорогий не менше як Полякам Міцкевич або Москалям Пушкін. Уявіть собі, що нам заборонили сьвяткувати столїтє Пушкіна. Адже-ж ви викликуєте в Українців ті почуваня, котрі заборона Пушкіна викликала-б у вас, та чимо то ви показуєте Українцям, що в Росії, в країні, до котрої вони належать по виборі і по історичній минувшині, забороняєть ся їм віддати довг памяти любимого великого чоловіка в часі, коли в закордонній країні сьвяткуєть ся її свобідно. Невже ви думаєте, що не буде сьвяткована памяти Шевченка? **Воно буде, на ваш сором не в Росії, а за її межами.**

Важне відкрите.

В північній части німецько-африканської провінції (т. зв. Дойтш Ост-Афріка) зробив д-р Ганс Рейк, член геольогічно-палеонтольогічного Інститута берлинського університету, преважне відкрите. Імено згаданий учений найшов знаменито захований кістяк чоловіка з т. зв. ділювіяльної доби. Відкрите дає підставу науковому заключеню, що перед сотками тисяч літ замешкував Африку високо розвинений людський рід.

"ГОМ РУЛ"

В Ірляндії заносить ся на грізні кроки. Англійський рад вислав вже військо і два воєнні кораблї до Ірляндії. Богато генералів з британської армії подякували за свої становища, щоби могли свобідно брати участь в сїй заверуї. Ходять поголоски, що вибрано 200 варантів на арештоване провідників в Олстер, країні, де населенє є найбільше противне автономії (самоуправі) Ірляндії. Однак премієр Есквіт заперечує сїй поголосці.

Щоби читачі знали, о що ходить, то ми уважаємо своїм обовязком сказати, що Ірляндці домагає ся самоуправи, однак протестантське населенє противить ся сему. Рад англійський тоже не має нічого проти самоуправи Ірляндії, однак з причини незадоволеня протестантів находить ся в неприємних обставинах. Протестанти готові взятись за оружє, коли Ірляндія справді дістане самоуправу.

А все таки рад рішучо заявляє ся за самоуправою згаданої країни. В короткій будучности ся справа буде розвязана. Як, — побачимо.

ПОШУКУЮ

своєї жінки, Марії Савчук. Пять літ тому як лишила свого чоловіка і пішла до Форт Вілям.

Хтоби о нїй знав, або вона сама зволить зголосити ся на адресу:

JAN SAWCZUK
P. O. Dawning Alta.

СЬВЯТКУЙТЕ 100 ЛІТНИЙ ЮВІЛЕЙ УРОДИН ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА.

ПОЗІР!
ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою
"ОРЕЛ"
отворено сими днями на
175 Henry Ave., Winnipeg, Man.

Просимо отже запамятати нашу адресу і при нагоді нас відвідати — познакомити ся з нами.

Ми зі своєї сторони будемо старати ся вдоволити всіх наших краянів Русинів, які певно замість підпирати чужого, піддеруть свого земляка.

Напитки в нас ріжнородні і первородні знаменитости — зрештою самі се побачите, коли зайдете і спробуєте.

На весіля і забави нашим краянам висилаємо замовленя на фарми.

Коли-ж зайдете, то опісля певно розкажете про нас і своїм знакомим.

Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю
З поважанєм
Alexender Roshko.
175 Henry Ave. Phone Main 1757. Winnipeg, Man.

Alex Calder & Son
Банкері і Корабельні Агенти

Ся стара фірма, на котру можете ся спустити без найменьшого сумніву існує вже 32 роки торгавлючи своїм бізнесом в північній части Мейн улиці. Теперішне їх поміщене знаходить ся на 662 Мейн і є найкращою сего рода інституцією в Західній Канаді.

Членами сеї фірми є: Alex Calder і його син п. A. B. Calder.

Колдері мешкають у Вінніпегу вже 36 літ.

Старший член сеї компанії, Алекс Колдер, бувший радний міста Вінніпегу, є добре звісний зі свого знакомства з Сіпіерською компанією.

Молодшим членом є п. А. Б. Колдер, котрий занимав визначний уряд між урядниками Сіпер компанії через 20 літ, будучи головним агентом в ріжних містах Сполучених Держав, а тепер працює з батьком в банковім і переводовім інтересі.

Члени фірми Колдерів є головними агентами для ріжних корабельних компаній між иншими і одинокої компанії, котрої кораблї переїзжають між сим краєм а Полудневою Америкою. Ся компанія називає ся:
Lamport and Holt & Co.
і є в сполуці з Ню Йорком і Буенос Айрес повертаючи до усїх бразилійських портів.

Они є також агентами для славної французької лінії з Ню Йорку до Гавре у Франції, також головними агентами для Анхор Лайн між Ню Йорком а Середземним Морем і між Ню Йорком а континентом.

Колдер і Син є також репрезентантом Canadian Pacific Steamship Lines, Allan and White Star, The Hamburg American і инших німецьких лінії.

Їх банковим справам услугує Амерікан Експрес Компанія, через котру вони висилають гроші з Вінніпегу до всіх місцевостий в Галичині в 16-ох днях. Вони також пересилають гроші телеграфічно по дуже низьких цінах.

Департмент для чужинців заряджує п. А. Каракопюк при помочи п. Й. Петраша.

Фірму КОЛДЕР і СИН поручаємо всім нашим краянам як найвідповіднійшу для справ банкових і корабельних карт.

Увага! Справи Старокраєві!

В СТАРІМ КРАЮ залагоджуємо справи нотаріяльні і адвокатські. Всі старокраєві процеси перебирає мій брат Д-р Зигмунд Варшавський адвокат в Австрії і ми ручимо за солідне переведене.

В КАНАДІ купуємо і продаємо лоти, доми і фарми, продаємо шіфкарти на найлїпші корабельні лінії до краю і сюди. Виробляємо асекурацїї від огню, на житє і др.

Запишіть собі наш адрес!

МІЖНАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
ЕДВАРД ВАРШАВСЬКІ СКА.
Нотарі.
834 Main Street, Phones St. John 1562 & 1664. Winnipeg, Man.

КАНАДА

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок.
Ціна передплати в Канаді: $1.00
За границею: $1.50
Видає:
РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ.
Адреса: "КАНАДА"
281 Fort Street, Winnipeg, Man.

CANADA
ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"
Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.
The best medium for advertisements.
Subscription per Year $1.00
Address: „CANADA"
281 Fort Street, Winnipeg, Man.

РІК II. Вінніпеґ, Ман. Вівторок 31 Марта 1914. Число порядкове 20. Winnipeg, Man. Tuesday March 31th 1914. Число 12.

1814! КАНАДИЙСЬКІ УКРАІНЦІ! Памятайте, що сей рік є Ювилейним роком ТАРАСА ШЕВЧЕНКА! 1914

НОВИНКИ

До наших передплатників:

Хто з наших передплатників прислав до 1-го марця передплату на нашу часопись, а не отримав ще премії, зволить ласкаво нас повідомити, пишучи до **редакції**.

Норріс уступає.

Між лібералами ходять слухи, що лідер манітобських лібералів, відомий добре нашим Українцям, п. Норріс має в **короткім часї уступити. Причина**: політична незрадність.

ВІЙНА РОСІЇ З АВСТРИЄЮ І НІМЕЧЧИНОЮ.

В "Кельніше Цайтунг" появила ся сенсаційна статя, що в цілім сьвіті зробила величезне вражінє. В статї говорить ся, що відносини між Росиєю і Австриєю та Німеччиною дуже напружені. Часопись констатує, що в росийських військових журналах говориться отверто про приготованя до війни з Австриєю і Німеччиною. Такі приготованя дійсно роблять ся: Росия громадить величезні засоби воєнних матеріялів і систематично пересуває великі маси війська в повній воєнній готовости на захід, т. є. до границь Австриї і Німеччини. В офіцирських кругах говорять, що війна не вибухне зараз, одначе протягом найблизших чотирох літ прийде певно до страшної кривавої розправи між згаданими державами.

Поступовий рад.

В Австралії поліцийний суддя засудив двайцять хлопців на двайцять днів арешту за те, що ті не хотіли вправлятись в воєнним ремеслі. Коли оден з них сказав, що його релїгія не позволяє йому на те, то судія відповів йому, що на такі пісенництва як релїгія і сумлїнє він не звертає уваги.

Цікава операція.

В балтиморськім шпиталі, сими днями виконано дуже цікаву операцію. Одному хлопчикови зіпсувалась на оці прозрачна роговата болонка. Тоді лікарі захльороформували свиню, а вийнявши з її ока подібну частину, пришили її до хлопячого ока. Око буде забандажоване цілий тиждень. Чи ся операция удасть ся, побачимо. Цікаве є те, що лікарі чують ся певними, що операція їм удала ся.

Ліберали

роздумують над здержанєм імміграції неанглійських народів. 30-го марта в понедїлок відбуде ся свого рода ліберальний парламент в 501 Білдерс Ексчендж, де має ся обговорити богато справ. А найголовнійшою є вилученє неанглійських імігрантів з Канади.

Український артист.

Нинішним уважаємо поділитись новинкою з нашими читачами, що в Вінніпегу осів малярь артист в. Львір. Робітня его розміщена в бльоку п. Хлопана ч. 12. Він малює портрети славних людий, а особливо чудесними виходять у него сцени з поем Шевченка. Не гірше виходять в нього і портрети мальовані з фотографій. — Шасть Боже, коби лише наша публика зробила своє, а Вінніпег буде мати все, що йому потрібне для духового житя.

Не буде більше лисих.

Професор д-р Гавас, управитель клініки скірних недуг у Будапешті, оголошує вислїд праць д-ра Секлія над усуненєм лисини.

Після д-ра Секейи садить ся волос на лисині один побіч другого в такий спосіб: Золотий дротик ширини о 0.05 см звинає ся в маленьке ушко, заволікаєть ся в нього тонкий жіночий волос відповідної довжини і при помочи іглы вкладають ся в скіру. В той спосіб засаджують ся волос на цілу лисину і фризура готова. Волос заростає, можна його мити і чесати і ніколи не випаде.

Пияньство в Злучених Державах.

Злучені Держави не є дуже повздержним краєм, а доказує се федеральний рапорт у справі цлового податку за продажу алькогольчних напоїв в протягу року, котрий скінчив ся днем 30 червня 1913. року.

Рапорт виказує, що в тім році випито в Злучених Державах 143.300.000 гальонів горівки, або о 7.500.000 гальонів більше, ніж минувшого року. В тім самім часї випито 64.500.000 бочок пива, то зн. — понад мілїон більше, ніж минувшого року.

Хотів повісити ся.

Якийсь Самуїл Гігенс, дїставши телеграму, що його мати **померла, дістав часове помішане мозку. В приступі** котрого хотів відібрати собі житє через повішене. Заложивши шнурок на шию, перекинув его через двері своєї кімнати, а потім скочив з крісла. На щастє шнурок попустив ся, а він досягнувши ногами до землї, не удушив ся, а противно почав кричати: Мамо, мамо, поможи мені. На сей крик позбігали ся другі локатори того дому і відрубали его. Тепер держать его в провінціональній вязниці, а коли виздоровіє, то здасть пустять его на волю.

Справа Гегля, бувшого адвоката Кравченка.

Як відомо, судії присяглі уважали Гегля винним утечі Кравченка. Однак судія здержав ся від засуду, з причини домаганя оборонців нової розправи на підставі 34-ох точок в котрих навіть сам судія переступив границі закона, блудячи в своїй промові до судиїв присяглих.

Міністер публ. робіт. ген. Монтегю повернув

на днях з купелів. Хотяй видно, що купелі помогли корисно на его здоровлє, то однак він не буде ще в силі взятись до роботи в своїм урядї сего місяця. Др Монтегю є консервативним кандидатом на виборчий округ Кілдонан і Ст. Андрюс.

Ще один міністер резигнує вслід за мужем убийниці редактора.

Париж 20 марта.

Родина убитого редактора "Фігаро" віднесла ся з відозвою до населеня Парижа, аби воно здержало ся від всяких демонстрацій підчас його похорону.

Мадам Кельо, що убила редактора часописи Фігаро, Кальмета, спричинила ще одну зміну у французькім кабінеті, коли иньшй зрезигнував зі становиска міністра маринарки бувший президент міністрів. Мін. Мітіні кабінету приняв резигнацію.

Похорон Гасона Кальмета, редактора Фігара, відбув ся нині. Вже кілька годин перед вирушенєм похоронного походу улиці, котрими похід мав переходити, були заповнені товпами народу, однакож поліція завчасу поробила всї потрібні зарядженя, аби не допустити до жадних заворушень.

Фігаро з обуренєм оповідає про спеціяльні вигляди, якими тішить ся у вязниці убийниця його редактора, мадам Кельо. Вязничні власти догоджують її всіми можливими способами, віддали її до розпорядимости дві кімнатї і вона уживає одної з них як витальні, в якій може спокійно розмовляти з гістьми, що приходять її відвідувати. Листи дістає сотками і переважно відповідає на них.

Оборона, якою сподіють ся ослободити убийницю, має бути "напад переслетного божевілля." Фігаро однакож заявляє, що такий спосіб оборони не найде успіху, бо має сьвідків, що чули від панї Кельо ще в понедїлок погрозу, що вона має вбити Кальмета.

Злоба не поплатила ся.

Жінка Турчинюка, що недавно оскаржила перед едмонтонською поліцією свого мужа, немов то він шість літ тому назад замордував свою дитину у Сифтон, Ман., переконала ся, що сліпа злоба може завести її часом в клопіт. Після того, як поліція з Сифтону прислала до Едмонтону інформації, що оскаржене проти Турчинюка не має ані найменшої підстави, Турчинюка випущено, а саму Турчинючку арештовано за кривоприсягу.

Розводять ся.

Князь Вільгельм з королевської родини Швеції і княжна Марія Павловна з Росії вінесли ся до короля з просьбою о розвід. На просьбі підписали ся обоє і за причину розводу подають незгідність характерів.

Державна рада одобрила рішеня консисторського суду, який пристав на те, аби дати розвід князеви Вільгельмови і княжній Марії Павловні з Росії. Подруже проголошено за розвязане.

Абісинська місія в австрійського цісаря.

При кінци минувшого місяця австрійський цісар, Франц Йосиф I., приняв у себе на авдієнції абісинську місію і з рук князя Беляи приняв чоловітний дарунок.

Того дня, о 5. год. по полудни відбув ся у цісаря обід для членів місії.

Сполучені Держави хотять закупити пять держав (стейтів) від Мексика.

Посол Парк з Георгія подав внесок, щоби рад Спол. Держав закупив пять стейтів в північнім Мексику. Колибо се не удалось купити, то Парк радит, здобути їх війною — Пр американьин. — В сих стейтах, набутих першою або другою дорогою, сей посол радить, поселити всіх Муринів, що замешкують Спол. Держави.

КРАЯНИ!

ЯК ХОЧЕТЕ спровадити своякїв або приятелїв з краю, то тепер найлїпший час. Шіфкарти дуже танї. Зайдїть до нас, або напишіть лист, а ми вам подамо всї інформації.

МИ ПРОДАЄМО шіфкарти до старого краю по найнизших цінах і на найлїпші шіфи, котрі відходять що тижня.

МИ ПОСИЛАЄМО гроші до краю скоро і безпечно так, що в краю дістають рівні гроші, бо ми вже посилаємо гроші через довгі літа і знаємо докладно як посилати; — спитайтесь тих людий, що в нас вже посилали.

МІНЯЄМО долари на корони і продаємо марки краєві і канадійські. Як не маєте сталого адресу, то можуть ваші листи прийти на наш адрес, а ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

ALLOWAY & CHAMPION, Ltd.
667 Main Street, Winnipeg, Man.
C. GENIK, Управитель загр. відділу.

ДОПИСИ.

КЛЕВЕТНИКИ.

Все те саме — все нова клевета. Бо чи-ж вони можуть здобутись на що инше? Чи можуть падлюки, що впріли ся в багновищі, зрозуміти, яка гидь криє ся в клеветі? Чи можуть драпітюхи, що продали всі людські почуваня за то, аби не працювати і не здобувати хліба чесною працию, — чи може таке сьміте і відпадки народу, вірити в се, що хтось може бути від них відмінний і можна боротись иншою зброєю, а не клеветою, сим злочином, що є підлійшим від розбою і злодійства? Ні, аби се зрозуміти, аби почути всю огиду такого злочину, на се треба бути людиною. А вони біледашні давно вже [illegible]. Говорити їм про се, значить те саме, що промовляти до мертвеців. Як звертаю увагу на пікливі клевети, то лиш тому, аби дати ще один доказ сего безчества в Канаді, яке терпить моральні розбої, а що гірше з сими розбоями солідаризує ся і симпатизує. Як би такі падлюки жили в європейській, впорядкованій державі, де честь людий є бережена певними законами, то вони не вилазили-б з криміналу; а так — користуючись привілеями "свобідного краю", вони можуть виводити оргії моральних розбоїв і лише тухового жебрантва можуть надолужити безличними розбійничими нападами на честь тих, що зважать ся їх підлоту осудити. А потім ще й дивують ся враз зі своїм братанком, У. Голосом, що їх лайдацтва охрестить ся властивою назвою, що урветь ся терпець і впаде остре слово.

Та що тут моралізувати? кого учити? представляти огиду його розбою? навіщо воно придасть ся? Хиба в сеї твари є хоч іскра почутя людського достоїнства? Дарма: остає тільки представити підлу клевету, а загал нехай сам судить, хто його провідники. Більш ніякої зброї не можна ужити у краю, де честию торгують на базарі як дешевеньким товаром.

Ціла Канада знає про "ідеальні" відносини в "школі для чужинців" у Ветревілю і Ріджайні, де виховують ся наші учительські кандидати. Всі знають про славні виступи Стікла, револьверового героя, що спричинив своїми шовіністичними подвигами страйк учеників і екслюзію. Всі знають про недавний такий самий страйк в Ріджайні, спричинений нетактом і дикими нападами другого шовініста - учителя. Обі сі школи находять ся в царстві лібералів, що ніяким робом не хотять відступити від практики чорносотенців. — Про те знає ціла Канада — не знає лиш редактор підлої митки "Кан. Фармера". Ні про один ні про другий страйк він не згадав досі ні слова. Про се він мусить мовчати, бо його губи сковані ліберальним каганцем: а його пани знають, коли сей каганець зняти з свого Рябка. Вони лиш в ряди - годи і то тоді, коли в їхніх школах розбої викличуть заворушеня, здіймуть з него каганець і велять йому брехати на все, що нашому народови дороге, отже і на одиноку в цілій Канаді висшу школу, де вільно кождому бути Українцем, вчитись своєї мови, історії і культури, де уміють пошанувати народні сьвяті почуваня кождого студента.

І ось вже третій раз спущений з ланца Рябко лібералів забрехав на сю школу і все так відай, що треба дивувати ся, де набере ся стільки підлоти і безстидности навіть у Рябка. Підшиваю ся, як він все робить, під ніби-то учениці брендонської школи, він [illegible] ся чернити, оклеветувати і брехати на всі застави. Не вдалось п. п. Норісам, Грікнам і Копам вигнати мене з школи — так чому не спробувати, чи не вдасть ся се зробити при помочі рутенських падлюк і наймитів. Тимпаче, що сі деморослі цуценята уміють завзято кусати, коли дістануть від своїх хлібодавців кістку чи фляк. Отже давай тепер кирпити на новий лад, представити перед своїми, що я нічого не вчу і беру задармо сі доляри, котрих не можуть стравити канад. драпітюхи, що насмоктали ся крови люду і вже не мають кишень на [illegible], подававши [illegible] англійських асиміляторів.

Колись, доки не було "Канади", Карманський вчив добре, а тепер він пише почами статі, а в день неспосібний до праці, бо невиспаний. А все се робить з жалоби долира. — Осьтаке...

Скажи-ж мені, клеветнику, коли то я учив в Брендоні перед появою "Канади"! Загляни, брехуне, до сеї газети, а переськвічиш ся, що мої статі стали появляти ся в сій часописи рівночасно з тим, як я обняв посаду в школі і що моя журналістична праця зовсім не перешкаджала мені у сповнюваню не лишень обовязку, але і в надпрограмових [illegible] для "нормалістів". Довідай ся в школі, чи я бодай пять хвиль стратив на яку балачку, чи на дармоване. Спитай ся, що я переробив за шість місяців зі студентами, а дізнаєш ся, що на висшім курсі я виложив і повторив усю нашу історію і виложив основно, навіть основнїше, чим се діеть ся в галицьких семінарях, літературу, яка бере ся в гал. гімназіях в VI, VII і почасти VIII кл. Все те виложив я протягом шести місяців. Отже матеріял призначений в гімназіях на пів-третя року мусів я виложити протягом пів року. Чи ти годен зрозуміти, як мусів я дорожити часом і кілько доводось мені вложити в се труду? На низшім курсі протягом чотирьох місяців переробив я читанку з III. кл. гал. гімназій, граматику і половину нашої історії. Чи може тут бути мова про дармоване? Ні! коби тільки студенти були в силі присвоїти собі хоч третину сего матеріялу, який я стараюсь їм подати за сей рік, який може бути виімковим, то вони заткнуть за понс таких педагогів, як Гикаві, навіть не поминаючи його претенсій на ієрофика. А помимо сего, я за сей час присвоїв собі тільки з англ. літератури, що не злякав би ся рівнати з сим елементом "канадійцем" і специялістом від англ. патріотизму.

В однім я змінив своє поступованє. Давнійше я зі студентами після обіду і вечерами провадив розмови у кімнаті до куреня. Нині сего не роблю. Не роблю лиш тому, бо мене оклеветували публично і приватно, що веду між студентами консервативну і католицьку пропаганду. Аби вам заткати губи, я відгородив ся від студентів китайським муром і нині я тільки педагог. Я вволив вашу волю — та ви се використали як матеріял до нової клевети. Смердюха [illegible], а він все [illegible].

Не хвалю ся, говорячи про свою роботу — хочу тільки представити клеветникови, що чоловік, який не навчив ся жити [illegible], може зробити тільки, що канад. неробови і гайдаковій видасть ся неймовірним. Але я вийшов з твердої галицької школи і не здав тутешних "наїв" лежучи до гори черевом в етельбертській школі, а відтак пускаючи раз в тиждень мізерне одно число "К. Фармера", яке можна так як воно є зредаговане, зредагувати за пять годин, а потім шість день бігати по місті і збирати по шинках підлі клевети, як се робить Гикавий і його приятель другий "екстра редактор". Тільки якому при сій нагоді теж поставлю одно питанє:

Скажіть піонире, Христового Евангелія, який маєте [illegible], що я зрадив підчас головки у львівській вязниці своїх товаришів? Тут на американській землі є дехто з сих моїх тодішних товаришів, є п. Кремар, п. Ренюк, о. Орун. Потрудіть ся і засягніть від них інформацій, бо се оплатить ся. В Галичині живе др Кушнір, редактор "Українише Рундшау". Зверніть ся до него: він мій товариш одної келії: він був сьвідком сцени, як трьох жовнірів мене виводили з тюрми — він вам дещо розкаже. Зверніть ся до цілого львівського і станиславівського громадянства і спитайте їх про сю справу. Може вам розкажуть, як мені після виходу з тюрми устроїла львівська громада на "Бесіді" овацію, а в тиждень пізнійше обсипала мене теж на "Бесіді" станиславівська громада цьвітами і виходила на мій привіт на дворець аж два рази в числі якої тисячки. Невже так витають зрадника чи хруня? Може бути — але тільки в Канаді.

Ні, не все, що скаже нинішний Крат на корнері вулиці, можна приймати до відомости та ще й проповідникови Евангелія.

І можу вас впевнити, що хотай би ви не знати, як забігали по усіх заулках і сьмітниках, та визбирували клевети і сплетні, то се на віщо вам не придасть ся: ви все таки поломите зуби. Бо я на щастє за [illegible] прийшов до Канади, аби зрівнятись з вами і сприповажити вам у ваших падлюцтвах і моральній огиді. Пишу перейшов в школу — хоч і тверезу, але трохи кращу від сеї, що помалювала вас на азіятів і моральне падло.

А що такими вважає вас кождий, хто має дрібку культури і розуміє, що значить народня праця, доказом сего приватний лист галицької учительки, що гостює в Америці від [illegible] року і дивить ся на тутешню Содому. Сеї людини я не знав, ані не знаю зовсім. Її слова подиктовані тільки розвагою і щирістю. Ось вони:

"Що наша задача вельми тяжка, се кождий признає; а що ви вивязуєте ся з неї як слід, мітаючи брудне сьміте в сьмітник - безодню, сего здасть ся не годні заперечити навіть Ваші противники. Справді се велике посьвячене з Вашої сторони відречи ся коханої родини і значного становиска тай вандрувати за широкий океан заверати виродків суспільности, що стративши всякі етичні почуваня, сидять і пинять кождого після себе.

Се безголове на свобідній канад. землі не теперішне, воно вже давно було і здаєсь буде. Тому шість літ назад, за моїх добрих семінарських часів, знала я академіка Сухомерського, котрий урядив собі отаких накацій прогульку за океан тай звідси описував мені свої вражіня (правдивійші є, як чим Жеребкові з Галичини).

Тай безличні я сі [illegible]. Писав мені, що нема елементу більш злобного і завзятого, ніж як та наша псевдо-інтелігенція, котра на чесних й правдиво інтелігентних людях відомщає тут все, що терпіла від всяких панів там.

Шкода, що на тій богатій, "молоком та медом текучій землі" не виросте до двох Старухів, котрі би випродили репетатам з "Укр. Голосу", "Ранка" і "Фармера" справили подібну ламку, яку свого часу дістав Демянчук. Се радикальне средство певно помогло-би бо худобина лиш патика боїть ся."

Отсе один із многих листів, які дістаю від незнаних мені осіб, а які є одинокою для мене підпорою і директивою моєї роботи. Се письмо не походить ані від "запроданця католиків", ані "консервативного наймита", що збирає доляри, ані від "зарозумілця", ані від "божевільного". Пише сі стрічки інтелігентна женщина, що сидить у гостях у своєї тітки в Америці і в хвилях відпочинку стежить за суспільним і культурним житєм своїх земляків в Канаді. Таким самим гостем свого брата фармера був і згаданий в листі академик.

Якими-же очима дивляться сі безсторонні інтелігентні люди на вас, панове поступовці? Якими очима дивить ся на вас ваш давний друг п. Жеребко, що дихнув трохи галицькою атмосферою? Не забувати-б вам, що ви [illegible] гурток темних [illegible] душпасів, ваших прихильників, маєте ще трибунал культурного загалу. І як виглядає присуд сего трибуналу? Та коби у вас було дрібку встиду і почутя людської гідности! Коби то...

Карманський

Кельд, Ман. 26 марта, 1914.

Хвальна Редакціє!

Ліберальний мітинг в Косін Ш. Д. Мабуть вже всім канадійським Русинам знана боротьба, яка чим день заострюєсь, поміж теперішним манітобським урядом а лібералами. Ліберали силкують ся доказати, що система шкільна в Манітобі є шкідлива, а се тому, що чужинці (котрі в дійсности вже не є чужинцями а канадійцями) мають рівні права з англійцями. Найдуж-ше їх болить се, що ми побіч англійської мови учимось і своєї рідної. Болить їх і се, що у нас крім шкіл будь що будь [illegible], але стало проставить народні организації. Не до смаку їм, що наші люди вибирають своїх консулів, муніципальних секретарів, та беруть пильну участь в громадських справах.

Та хитрі і підлі вони сі ліберали.

Знаючи, що школа — се серце всякого народнього поступу — вони, ліберали, не ставлять нам ні в чім [illegible] тільки пускають затроєну стрілу в саме серце.

Ви, читачі "Канади" самі добре знаєте, який важкий і великий обовязок чекає нас при надходячих виборах. Коли поглянемо на те, що довкола нас робить ся і що нам грозить, то так і здає ся, що тепер наступає для нас всіх пора — показати на ділі, чи ми справді люди, чи ми зумієм відперти [illegible] стрілу.

Я хотів-би тільки показати Вам і вбити [illegible] в Вашу тямку се становище, на якім би нам, по моїй думці, треба стояти, твердо стояти до крайности. А в тім і тут ні я, ні ніхто иньший не має власти над Вами: схочемо, то послухаєте, а не хочете — воля Ваша! Тільки кажу, що дамо зарубати свої школи, так і всякі иньші народні організації потерплять, а тоді можете тільки [illegible] Гикавий та єму подібні.

Русини в Косін Ш. Д. добре се зрозуміли бо коли ліберальний кандидат разом з своїм агентом Гу. Геником прийшли на свій заповіджений мітинг дня 23-го с. м. то застали тільки 3-х людий. Стефан Герус агенчук лібер. кандидата дуже просив [illegible] людий, що не послухали ліберально-хрунівського голосу і не прийшли на мітинг, сказав до кандидата, що єсли би він був оголосив, що буде горівка так всі були-б прийшли на мітинг.

Слухайте Давфінські громади! Уважайте як Вас трактують ліберальні агенчуки.

Я віру, що ліберали не уважають за програму. Хоч їм сей раз мітинг пішов, як то кажуть з Петрового дня, та їм певно ще захочеть скликати мітинг, а тоді Ви повинні зажадати від них сатисфакції.

Е. С. К.

Гом рул.

Справа самоуправи в Ірландії прибирає чим раз то грізнійші ціхи. Головно заслугує на увагу те, що вся англійська аристократія є проти самоуправи Ірландії. Німці називають се великою побідою аристократичних кругів.

Ся справа лишить на Англії не конче то скріплююче [illegible]. Такі річи як резиґнація міністра війни, полевого маршалка і инших великих офіцирів англійської армії не свідчить о силі її. За причину своїх резиґнаций подають сі офіцири те, що їх хотять ужити в домашній війні, на що они ніколи не згодять ся і що се йде в супереч з обіцянкою, яку они дістали від ряду, що їх не буде ся уживати в случаях сему подібним.

Се поступованє військових урядників не викликало такого заінтересованя, якого можна би сподівати ся, судячи по иньших державах, як прим. по Росії.

ПОТРЕБА

Русько - англійського учителя до школи Borshaw, S. D. № 1230 з кваліфікацією 3 кляси. Платня 570 дол. і хата. До почти 1 миля а до міста 12 миль.

По близші інформациї інтересовані зволять писати до:

Michael Frykas, Secr. Treas.
Mink Creek, Man.

HUGH D. CUTLER

[illegible]

Полагоджує всякі справи. Ві всяких процедурах удавайтесь до нього.

Phone M. [illegible] 210 [illegible] Bldg.
Winnipeg, Canada.

SAVOY HOTEL

[illegible] Власти[illegible]
Main Str., напротив C. P. R.
Станція і вікт 1 дол. денно.

[illegible]

Oriental Hotel
Tel G 4716. 700 MAIN ST.
Wm. Downing, [illegible]

[illegible]

THE SELKIRK HOTEL

[illegible]
T. H. Nesbett i J. M. Wilson, Prop's.
[illegible]
802-804 Main st. Phone S. J. 2533.

Ontario Hotel
858 MAIN STR.
Phone St. John 605
Jas. Hennessey, Prop.
[illegible]

Elliot, Macneil & Deacon
Адвокати, повновласники нотарі [illegible] в судах карних і цивільних [illegible]
316 McIntyre Block
Phone Main [illegible] Winnipeg, Man.

П. П. АЛЕХНО.

Русько - Польський заклад фотографічний, повозний і погребовий. — Автомобілі для винайму, карити на весіля по $3.00. Заходіть в потребах до мене на адресу

376 Selkirk Ave.
Телефон: St. John 1794.
WINNIPEG, MAN.

П. КАРМАНСЬКИЙ.

Малпяче Зеркало - Видання друге.

МАЛПИ З "УКРАЇНСЬКОГО" ГОЛОСУ.

> Най ся дурні вчать,
> а я без того розум маю—Нар. припов.

Отвираючи свій малпячий цирк, я розпоряджав досить слабими силами: Мав один оказ горили іменем Павло, дещо ких малпюків "незалежних" і громаду безіменних малп. Та мій малпячий цирк зродив ся під щасливою звіздою. Цілою лавою посунула малпяча порода, щоби в нім заангажуватись до гостинних виступів і вписів і мені вдало ся сотворити такий [illegible], який що до числа і якости "кавбоїв", биків і малп перевисшає славний цирк "Буффало Біл". А найбільше прислужив ся мені "Українен Нойс" вписуючи для мого цирку альбертійського джека в особі лайтнанта Пітра і призначуючи йому ролю блазня в моїм цирку. Монополісти з "У. Нойс" взагалі славні інтриганти. Вони все держать ся тактики польських панків, що містить ся у девізі: "Пусьцінь Русіна на Русіна" — і в сім лежить зараз їх перфідна поступовість. Як ходить о [illegible] небезпечного собі, а через се і ненавиденого єпископа, то вони пустять на него своїх пуцків "пресвітеріан" і взагалі релігійних банкротів; так само вони знайдуть пуцьків на Крата і на мене і взагалі на кождого, хто їм не любий. Сами вони льояльні і такі щирі, хоч до рани кождого клади. Вони все невинні. Вони самі не гавкали на мене, ні! Вони зорганізували лишень товпу вуличних крикунів і зграю щенят з чужої вулиці, а як було і сего за мало, тоді пустили на мене і свою "резерву". Пустили якогось нещасливого Жерека, що осьмілив ся на мене, що я сьмів критикувати англ. "виставки штуки", "театри" і т. п. і тим зневажати його почуваня джека, який думає, що нема нічого понад канад. англійську культуру.

Який ображений ся далі, що я позволив собі закпити зі славної канад. "волі", видумуючи анекдот про дівчину в готелі і сим його образив його англ. патріотизм. Се була перша малпа, доставлена "У. Нойсом" до мого цирку. Відтак я дізнав ся, що "У. Нойс" незвичайно вразливий на образу його "англійського" патріотизму, та що він позволяє у себе хляпати всяким неграмотним, які не в силі своїм телячим мозком зрозуміти суті сатири. Се було перше моє відкритє і мій плюс. Та вже безмежну втіху подали мені мої імпресарії з "У. Нойсу" доставляючи мені висше згаданого кльовна з Ветревілю.

Так як Жиди, коли до них прийде гість, витягають з бебехів своє жиденя, ставлять його на середині хати і кажуть: Мойшеле, покаж, що ти умієш. І Мойшеле кланяєть ся і зачинає паплати: "Що ти єстесь? — Поляк мали і т. д. — так само поступив "У. Нойс" і з джеком - лайтнантом. — Він каже, що ми неграмотні — ану, покажи йому, що ти знаєш!" — І виходить кльовн на платформу, простирає свій павачий хвіст, потрясає своїми дзвіночками тай давай тріпати мов в горячці: "Падам до нуг", "до віденя", "Гоб зі Егре", "аурвор", "гуд бай" і т. д. Чи се не типовий цирковий блазнюка? Чи уступає він чимнебудь сему блазнови з вертепної драми з XVIII. в., представленому так знаменито в ролі шляхтича, що виходить на сцену і як лайтнант Пітер лепече:

"Жеби ви знали, що я єстем з клада,
Із правдива шляхтич урожоний.
Я булем ве Львові.
Булем і в Кракові.
Булем і в Кіові — і т. д.
Падам до нуг ясновельможнего пана."

Ані на волосок не змінив ся наш цирковий кльовн в XX в. під сонцем Канади.

Ми, Галичани, маємо свій спеціяльний погляд на лайтнантів, що то цілими ночами помагають Марисьцям помпувати воду і тому не богато можна від лайтнанта вимагати. І хто здивуєсь, як лайтнант на приказ свого імпресарія з "У. Н." перейме на себе ролю циркового блазня?

Признаю ся, що з трепетом воджу пером по папері, бо я — простий земляний — знаю, що значить військова субординація. Але, коли вже взяв на себе обовязок здвигати памятники всім канад. дуракам, то чому мав би поминути найбільшого? А дотого я зважив ся знехтувати субординацію в імя канад. "волі", яка ставить Макарія висше митрополита, або єпископа, яка позволяє недоукови бути редактором газети, а укінченому гімназистови експедитором тої самої газети.

Що п. лайтнант так охочо поспішив на зазив свого імпресарія, се зрозуміє кождий, хто 1) знає продженy ненависть лайтнантів до учителів (не було в австр. армії лайтнанта, який би покінчив цілу гімназію), 2) знає, що наш лайтнант є "незалежний", 3) що він є нотарем. Хиба сих мотивів ще мало?

Але берім ся до портрету лайтнанта-джека. Аби переконати мене, що він не лишень мені дорівнує, але ще перевисшає, п. лайтнант вистогнав аж три латинські фрази, які з текстом не мали нічого спільного. (Гриць Шпавка знає їх аж пять, хоч гімназії не бачив). І щойно тепер, здавши іспит „на ученого сей знімчений Юрко — перепрашаю! "сканадизований" лайтнант взяв ся враз з "Ранком" критикувати мою поетичну творчість. (Зазначуючи, що всі мої противники воюють тими самісінькими арґументами — і се варта також записати в памяти...) Щойно тепер прибирає він міну капраля, що має перед собою рекрута, і стає мене бити.

Перше всего англійська мова. Як то! якийсь іґнорант сьміє нам дорікати, що ми скинули зі себе галицьке лахміття, хамську мову, і присвоїли собі жаргон канад. Англійців! Сего ще треба! Та-ж ми хочемо бути "Канадійцями" з тіла і крови; ми вже така нація, що все мусить бути погноєм других. Зате ми богатіємо. Чи міг же я — каже лайтнант — мріяти в Галичині, що буду нотарем, буду мати льоти, фарми, буду директором каси? А все те здобув я завдяки мого "сканадізованя". Виправді мене ще і тепер вважають бувші готельники, почмайстри канадійські, "галішеном" і бють по морді але мушу випити "гіркую сію чару" за провину моєї матери, що видала мене з "галішенською" утробою. Та слава Богу! англ. жаргон викорінив ся на добре в нашім народі і сим треба лиш тішити ся. — Отже перед нами типовий раб, англійщений ренегат, що в імя долара знесе всяку обиду і буде "лизати ту руку, яка його б'є" (Франко). — І треба зазначити, що всякого калібру "поступовці" всі так думають. Президент поступовців з "Українського" Голосу голосить, що нам начхати на Хмельницького, а [illegible] історію Канади; "товариші" чхають на Україну в імя щастя пролетарів і басів-мілїонерів; "ліберали" з Гикавим поробились Англьорусами; а сі нещасні "незалежні" [illegible] з Бєстками [illegible] в утробі всеанглійського смока. Та [illegible] перешкаджає їм всім носити жовто-блакитні кокардки і чогось [illegible] а дуже віклуватись українським хлібом.

І хто проти сеї великої любови до англ. раси буде дивувати ся, що лайтнант-джек [illegible] все, що рідне, а навіть всіх, що відчувають тугу за рідною землею? Янчари все були такими. Вони все цінили [illegible] чуже більше чим рідні [illegible]. В сім [illegible] "поступовість" — а в Канаді кождий мусить бути поступовим. Бо поступовість така вигідна! Вона-ж дає патент на [illegible] всім, що народови дороге, за що він боре ся [illegible]; дає їм патент на ренегатів і хрунів. І тому і наші джеки [illegible] ся і дорожать англійською мовою, лібералізмом, [illegible] до инших народів і їх брутальністю, трачками, перками і театрами, що є розсадниками деморалізації між тими "коргами", молитвами - моральними і такими правдивими — усім, що не наше. Їх "англьофільство" (се нова хороба поруч давного польоно- і русофільства) не має границь. І тому тепер не дивую ся, що п. президент "У. Н." занедбав справу "Просьвіти", коли побачив, що сї ціль виховувати наш народ у національнім дусі, що деякі брендонські джеки викрикували, коли тутешня читальня між иншим отворила курс науки рідної мови для малих дітий і що всі джеки вінніпеґських газет між найбільші мої провини поклали се, що я позволив собі скритикувати тутешнє англьофільство і шовінізм англ. "лібералів". А Англійці нарікають, що не можуть засімілювати (перепрашаю! сканадизувати) "галішенів"... як би вони могли влізти в рабську душу таких лайтнантів, Морозів, Арсеничів, Глов, Гикавих і др., то певно їх песимізм дістав би в лоб.

Але [illegible] ся на сцену, на поле ветревільського кльовна.

Залишивши ся на своїх товаришів Глову і Гикавого, які старали ся за всяку ціну виказати, що неграмотний чоловік все більше знає, як чоловік з університетським образованєм, він і собі старає ся сю тезу доказати і [illegible] "доктор Галішіанус аліус Канадіанус". А щоби [illegible] доказ, він величає ся, що в Канаді він скупив [illegible] знаня і зробив ся [illegible] і добре на тім вийшов. Він навіть жалує, що змарнував пару літ на здобуванє знаня, бо коли він тепер сидить на фармі і є власником дуже рентового адвокатського "офісу" та дивить ся, коли вже закрутить свій масточок на пів міліона, то що було-б стало ся, як був би він, замість вчити ся, відразу пішов на "баса" до копалень золота! А впрочім його колєга Свобода не мав лиш дві нормальні кляси, а є старшим адвокатом від него. І тому він випрацював такий чудовий шкільний законопроєкт: або вчити усіх однаково, або нікого. А що! не чудова думка? Інакше з огляду на се, що усіх однаково вчити, бо суть тумани або урвителі, яких вже не утримати в школі (се знає лайтнант по самім собі), то він рішив ся на друге: не вчити нікого нічого. Він разом з Шекспіровим Бенедиктом (Мач аду абовт нотінг) знає до "скул" тільки рим "фул" — і тому він на школу чхає як на найбільшу глупоту. Він повторяє за принципалом університету з "Ловейн": "Ай тен си докторс кеп. Ай гев тен товзенд фл. є ір віант Грік; Ай іт гартілі вітавт Грік, енд ін шорт, ай донт нов Грік, ай ду нот бєли дер не ені гуд ин ит.)О. Голдсміт: Да Вікар ов Вейкефілд) "Ай іт гартілі вітант Грік"... Те саме повторив за лювенським принципалом і п. лайтнант. Се головне — все проче суєта. Нощо в Канаді знаня, коли тут [illegible], як от лайтнант є богачем, випинає гордо живіт, може купити з бідняків австрийських з університетськими студіями, що вони не мають за що купити марки на лист, бо в Галичині нема копалень золота і страйколомів, та що він не мінял би ся зі мною, професором, хоч він і дурак і неотесаний медвідь? О так: "Сом райз бай син, енд сом бай вірчю фол" (Шекспір). (В скобках заміну: що я йому вповні вірю, бо праця в душних заповітрених шкільних салях, се не те, що торговане льотами і робленє контрактів по кількадесять долярів за штуку. Але скажу і се, що я не міняв би ся знов [illegible] "становиском" — хоч я не маю фармів, ані адвокатського офісу, ані каси, ані копалень золота, а навіть часом не маю чим оплатити листа.)

Щоби виказати ще більше свою тезу про всяку безосновність образованя, він наводить факт, що в Канаді може бути міністром просьвіти навіть "кавбой" (мабуть сам п. лайтнант має аспірацию на теку міністра) і що тут зовсім не треба образованих людий. Я йому вповні вірю, бо знаю сам, що альбертійський міністер просьвіти навіть не чув, що є на сьвіті український народ, доказує, що його не було і нема, а є лишень якась циганська порода звана "галішенами", а з сего виходить, що в школах не треба вчити по українськи. П. лайтнантови такі міністри до смаку — мені вони не подобають ся і я далі придержую ся своєї гадки, що "кавбої" мають бути "кавбоями", готельники готельниками, а копальняні "формени" "форменами" — а на міністрів, адвокатів, почмайстрів, сьвящеників т. п. треба таки людий з якимось знанєм. Тоді не будуть наших дітий гонити зі шкіл, а по почтах не будуть лайтнантам "закерувати" пики. Але п. лайтнат дивить ся на сю справу оком "формена", а до того лайтнанта, який має на інтелігента таку оцінку: "Ви в цивілю доктор фільософії, але у войсковосці ви дурак." Кождий має свою точку погляду — власне! І тому я не дивуюсь, що наші неграмотні адвокати, душпастирі і редактори є такими завзятими прихильниками Нішпівського клича: "перешиква всіх оцінок". І не дивуюсь, що п. лайтнат поклав хрестик на цілім своїм знаню, здобутім в низшій гімназії, бо як би він був на нім опер ся, то був би мусів нині тяжко працювати — а він відразу хотів бути "форменом", чому на перешкоді стояло виклякане школою почуттє сорому і людської гідности та сьвідомість, що продаванє наших мужиків на страйколомів є злочином. І сю благородну расу охрестив [illegible] лайтнант ще, як сам признає ся, [illegible] в канадах, назвою "хитрости учених" — хоч цілий сьвіт називає се чесністю і культурністю. Се також одна із сих канадійських перешиванок всіх оцінок, [illegible] сего, що чоловіка робить так зв. "гомо сапієнс" і відрізняє від бидляти, а що найдальше від виродилого [illegible], що так імпонує п. лайтнантови. І можу впевнити [illegible] лайтнанта, який величає канад. панів зате, що вони сами мастять собі автомобілі, а пана міністра зате, що він підчас виборів висилав фармерам на віз телят, що се зовсім не є доказом деморалізованя Канади, і що сї панове зовсім не наставили ся цілувати ся з "кавбоями" такими, які репрезентують українську канадійську т. зв. інтелігенцию. Як не є доказом великого патріотизму жертвуванє п. лайтнантом перед виборами більша сума на рідну школу. В сім саме і криє ся вся перфідія канадійських політиків, що вони перед і підчас виборів обіцють виборцям небо. Але тільки в сім часі. Тай може бути п. лайтнант певний, що кождий гал. інтеліґент дуже радо буде ходити коло свого дому і грядки, а навіть помастить собі автомобіль — аби лиш їх мав. Та в Галичині нема копалень золота, а хочби і були, то в них наші люди не були-б "форменами". Так само там не можна на виборах заробити автомобіля.

Отган бачите, п. лайтнант, кілько напасли ви дурниць і яку нужденну відограли ви в малпячім цирку ролю. А все те мабуть тому, що ви на силу хотіли бути "демократом" і відкинули від себе і сю дрібку інтелігенции, яку могли винести з гал. школи, а за сїнку ціну стрались виказати, що ви "десперейт ігнорант" — як каже М. Твайн. І тому позвольте мені на закінченє поговорити з вами щиро.

П. лайтнант! Я вас не знав, ані не хочу знати, та скажу вам отверто, що мені вас жаль. Вас дуже скрівдили ваші товариші, "безпартійні" і "незалежні", пускаючи вас на арену мого цирку. Виступаючи в такій непочесній ролі, боронячи гидоти, які доконують канад. псевдопатріоти в білий день, подаючи їм до сего руку і виявлюючи всю безодню вашої глупоти і рабства, ви тим самим дали доказ, що ви нічим не ріжнитесь від всіх малп, яких назбиралось в моїм цирку така сила. А се може сильно пошкодити вашій політичній карієрі, бо Альберійці можуть прийти до заключеня, що цілком нема їм чого жалувати, що ви не вийшли їх заступником до парламенту та що в особі Шандра найшли ви гідного свого заступника. І хто знає, чи вдруге схотять вас поставити кандидатом навіть за ціну ще більшої "жертви" на народні ціли.

О, вам сильно відставили ногу ваші вінніпеґські імпресарії: З вами сталось таке, як з сим дядьком, що "залізе у воду, тай не знайде броду."

С. В. КОЗА

НОТАР КРАЄВИЙ — КОМІСАР УРЯДОВИЙ

посідає 10-літну практику в справах кримінальних і цивільних в Старім Краю і в Канаді.

В усіх справах удавайтесь на адрес:

663 Main Str. — перший поверх.
Phone: Main 4886 i 4079, WINNIPEG, MAN.

Edward L. Drewry,

REDWOOD ПИВОВАРНЯ НА
St. John Winnipeg.
Наші вироби самі себе хвалять.
Пийте „DREWRY'S: Лягер, Ейл і Портер.
Мінеральні води всім знані.
Телефон: St. John 221.

КАНАДА

часопись просьвітна, економічна і політична
виходить кождого тижня у вівторок.

Видавці:
Руська Видавнича Спілка в Канаді.

Річна передплата $1.00
За границю $1.50
Поодиноке число .... 5ц.

Адрес Редакції і Адміністрації:
"КАНАДА"
261 Fort Street,
Winnipeg, Manitoba

CANADA
Ruthenian Weekly

Published by
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA

Subscription per Year $1.00
Foreign Countries 1.50
Single Copy 5c.

[illegible]
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd.
261 Fort Str., Winnipeg, Man.

Уваги.

ДВА І ПІВ МІЛІОНА НА ДОРОГИ І ЯК ЇХ БУДЕ СЯ УЖИВАТИ.

Як всім відомо, з [illegible] правительство Манітоби визначило два і пів міліона доларів на дороги. Як сї гроші будуть ужиті буде сказано в книжочці, котру департамент публичних робіт рішилє до кождого, хто лише схоче сї мати. Книжочка єсть ще в руках друкарів, тож нім вона вийде, уважаємо своїм обовязком познакомити наших читачів з нею.

Головною задачею акту добрих доріг є вибудоване добрих доріг, щоби фармері могли легко привозити фармерські плоди до міст. Акт добрих доріг каже, що найперше має вибудувати ся ту дорогу, котру муніципал вибере за найпотрібнійшу і буде мати абсолютну контролю над єї вибудованєм.

Першим ділом кождої муніципальної ради є, рішити котру дорогу або дороги вона хотілаби як найскорше мати вибудованих або направлених. Коли се вже зроблено, тоді треба післати поданє до ради, що хоче ся зачинати роботу. Котре то поданє має бути потверджене муніципальним секретарем. Разом з таким поданєм має ся післати рахунок, кілько заплатило ся податку за послідний рік. Також треба післати мапку доріг, які вже є в муніципалі і яких муніципал ще хоче, разом з можливим коштом їх вибудованя або направи.

Рад буде помагати в сей спосіб: На дороги, що мають бути висипані лише з землі, рад буде давати одну третю з сего кошту. На дороги, що будуть висипувані шутром, рад буде давати половину кошту. До сих доріг вчисляє ся також і мости, котрі мають стояти раз на все. Коли небудь в час роботи забракло-б гроший, секретар може посилати затверджені рахунки до ради, котрий виплатить, на жаданє, свою частину з коштів. Роботу на дорогах і мостах можна брати на контракт, однак, коли муніципал не схоче дати роботи на контракт а схоче сам робити, то і се є дозволене, але лише тоді, коли кошта будуть менші, як після контракту.

Всі контракти мають бути [illegible] муніципалом, а коли контракт заключено, тоді треба післати копію контракту до "ради добрих доріг" до затвердження.

Контракт роботи має уважати ся скінченим тоді, коли "рада добрих доріг" вискаже своє вдоволене з роботи.

Рад має за дурно післати інжінира, щоби сей намірив дорогу і виробив потрібні плани. Найскорше робота має зачати ся на дорогах, що ведуть до міста і до місця де фармері вивозять свої плоди. Рад платить дві третини кошту на тих дорогах, що [illegible] на лінії провінціональних доріг.

Муніципал має оголосити, що дає [illegible] роботу на контракт і не скорше як за дві неділи по оголошеню має віддати контракт тому, хто жадає найменьше гроший за зробленє певної роботи.

Коли муніципал оголошує контракт, то має також повідомити о сім рад. — Вся робота має бути зроблена після приказу "ради добрих доріг".

Муніципал має назначити наглядача над роботою і суперінтендента.

Як бачимо, то рад віддає всю роботу в руки муніципалів і тепер коли в котрім муніципалі не буде доріг, то се ні кому, лише собі буде мав завдячити.

* * *

Підлий лиш підле,
Добрий лиш добре
Бачить у других.

В посліднім числі "Українського Голосу" читаємо таке, що нібито авторови статі "з нагоди ювилейного числа "Укр. Голосу" поміщеної в 10 тім. у "Канаді" ходить о кинене зерна незгоди межи тов. ім. Заньковецької а тов. "Боян".

Справді сьмішно робить ся, коли таке читаєть ся. Се скаже кождий, хто читав дотичну статю і відповідь на неї. Бо деж ті панове добачили, що авторови згаданої статі ходить о поріжнене сих двох товариств? Може в тім, що сказав правду?

В згаданій статі не було сказано, що тов. Заньковецької не хоче навмисно брати участи в приготованю до сьвяткованя ювил. сьвята, а коли сего не було, то деж є сенс таке оправдане писати? А може тут дасть ся припоровити народну пословицю: "Вдар кулаком по столі, то ножиці обізвуть ся?" — Се найкраще знають автори згаданого оправданя, скілько в сїй пословици правди в сім случаю.

Чи не було там на що иньше відповісти: запитаємо вас панове комітетові? — Правда, мовчане потверджує внесок.

Ага! Може би ви вислали ще делеґатів на ліберальну конвенцію від себе, бо вже ваші члени по вибирані в делеґати. Ой! "люди принадлежні до консерватівної партії": як не червонієтесь? Ну, ну, робіть так дальше.

Вилазить шило з міха.

Свого часу закидав "Укр. Голос", що в більшім комітеті для сьвяткованя столїтного ювилею уродин Т. Г. Шевченка, засїдають люди принадлежні до партії консервативної. Добре. А що "Укр. Голос" скаже тепер, коли в его комітеті засїдають люди принадлежні до партії ліберальної — до партії, що є ворожа всему, до чого стремів Шевченко, а вже найбільше ворожа нашій мові в тутешних школах.

Трех членів тамтого комітету навіть дались вибрати делеґатами на конвенцію ліберальної партії. Они є: Пеґрич, Дима і Сироїдів.

Сей послідний хвастав перед цілою канадійською Українов, що його "вигнали" від "Канадійського Русина" за те, що він заступав ся за українським народом. А тепер не тільки, що дав ся вибрати делеґатом на ліберальну конвенцію, а навіть голосував, щоби Українці вислали таке саме число делеґатів на [illegible] конвенцію як Поляки, [illegible] меньше як Українців, підпис коли сам Поляки сказали, що Українців в північнім Вінипеґу є більше як Поляків, то і тим самим ім належить ся більше репрезентантів.

Та де там! Пан Сироїдів так перенив ся ліберальною ідеєю, що навіть не вагає ся уверб[illegible] всїх Українців.

Ось вам член Шевченківського комітету! Ось вам Українець! Ось вам "лібераль"!

Робіть так дальше панове, а справа сама вияснить ся.

Дістаньте безплатну
ФАРМУ
В ВЕЛИКІЙ КАНАДИЙСЬКІЙ ПРОВІНЦІЇ
МАНІТОБІ
ДЕ
ПАНУЄ ДОБРОБИТ.

Манітоба є славною через свою богату землю, котра родить найкрасшу пшеницю в сьвіті, а також і всяке друге збіже — овес, ячмінь і т. п. — і найкрасшу огородину в сьвіті.

Манітоба була першою провінцією Західної Канади, що привабила поселенців, а будучи найдавнійше заселеною, она дає нагоду до успіху своїми школами телефонами, дорогами і т. п.

Кождий фармер, що займає ся мішаним господарством і плекає худобу, безроги, вівці і коні, або огородину і молочарські продукти, має найбільший рінок в Західній Канаді. Все що фармер продукує зараз закуповує ся і звисили по добрій ціні місцевими купцями.

Безплатні гомстеди, що складають ся з 160 акрів, роздають ся поселенцям Урядом і богато Русинів розпочали фармерство на сій земли і тепер стоять на добрім становищи.

Єсли хто не хоче зараз розпочинати роботи на своїй фармі доки не розуміє обставин краю, той може легко дістати роботу на якій будь другій фармі за добру платню. Опісля набравши практики може мати свою власну фарму.

Манітоба має ще досить місця на тисячі поселенців, бо Манітоба є дуже велика країна, рівна кількох европейським провінціям злучених разом. Приходіть до Манітоби і будьте незалежними.

Напишіть ще нині за гарною ілюстрованою книжкою про Манітобу. Она вам буде вислана БЕЗПЛАТНО єсли ви напишете до

Department of Agriculture
Winnipeg Manitoba, Canada.

НОВОНАЙДЕНИЙ ВІРШ ШЕВЧЕНКА.

(З "Діла").

Близький день сьвята столітних роковин уродин Т. Шевченка зачинає вже викликати спомини про поета, матеріял до біографії і невидані досї твори. Остат в лютневій книжці російського журнала "Вестник Европы" надрукував П. Зайцев найбільш [illegible] приписку Шевченка до його незакінченої поеми "Тарасова Марина", котрої нову редакцію автор статі найшов також. Поема присьвячена Оксані К-во, в якій любив ся Шевченко перший раз в своїм життю. Зайцев передає [illegible] пробний той першої любови українського поета. Одинокий, безрідний сирота в ранні свої молодости був ущасливлений любовю чудової дівчини Оксанни. Та їх вже [illegible] часі розлучили і Шевченко ніколи більше не бачив Оксани, але думка про неї не пропала з його памяти. Він звязував з Оксаною свої пізнійші переживаня. Кохаючи друге, Шевченко згадував Оксану, а в нені змінували ся разом стара і нова любов. На склоні життя поет збирав ся женити ся з кріпачкою Ґликерією, в якій він також добачував образ Оксани. Він хотів спасти Ґликерію від тої нещасної судьби, яка постигла Оксанну, зведену і покинену якимсь негодяєм. Оксана [illegible] і він ніколи вже не найшов її. А Ґликерія обманула мрії поета, як груба і примітивна людина, котра шукала тільки гроший у жениха і спроневірювала ся йому.

Весіле не відбуло ся, а з тим пропала і мрія поета про родинне житє на милій Україні. Кілька перших стрічок присьвяти було вже друковано, хоча в иншій редакції.

Вирешта вірш надруковано перший раз. Ось він:

Вітер в гаї нагинає
Лозу і тополю,
Лама дуба, котить полем
Перекотиполе.
Так і доля того дуба,
Того нагинає,
Мене котить, а де спинить
І сама не знає!

У якому краї мене заховають?
Де я прихилю ся, на віки засну?
Коли нема щастя, нема талану, —
Нема кого кинуть, ніхто не згадає.
Не скаже хоч на сьміх: "Нехай спочиває!
Тільки його й досі, що рано заснув"...

Чи правда, Оксано, чужа чорнобрива,
І ти не згадаєш того сироту,
Що в сірій свитині, бувало, — щасливий,
Як побачить диво — твою красоту;
Його ти без мови, без слова навчила
Очима, душею, серцем розмовляти,
З ним ти усьміхалась, плакала, журилась,
Кому ти любила "Петруся" сьпівать??
І ти не згадаєш... Оксано! Оксано!
А я й досі плачу і досі журюсь,
Виливаю сльози на мою Марину —
На тебе дивлю ся, за тебе молюсь.
Згадайже Оксано, чужа чорнобрива,
І сестру Марину рястом уквітчай,
Частїй на Петруся усьміхнись щасливо,
Хоч так, як жартом, колишне згадай.

Сант-Петербург Новембра, 22 1841 року.

В 250-ТІ РОКОВИНИ СМЕРТИ ПОЛКОВНИКА ІВАНА БОГУНА.

(З Громадського Голосу).

Дня 27 лютого сего року минає якраз 250 літ від того часу, як в місті Новгородку Сіверськім на приказ польського гетьмана Чарнецького відрубали голову українському полковникови Іванови Богунови, караючи його за те, що при облозі міста Глухова разом з своїм полком не хотів стріляти до Запорожців, що боронили сего міста перед польськими наїздниками.

Мученицька смерть перервала нитку житя отсего горячого українського патріота, найкращого з полковників, що брали участь в війнах Хмельницького за волю України.

Іван Богун визначив ся в повстаню Хмельницького великою відвагою і хоробростию, які йшли в парі з великим воєнним розумом. За сї його прикмети вибрали його козаки полковником винницького полку. З своїм полком доказував він чудес хоробрости і в неоднім битві перехапав побіду на бік Хмельницького.

В 1651 році почала ся нова війна Хмельницького з Поляками. Польський гетьман Калиновський вирушив з великою силою на Україну, розбив військо брацлавського полковника Нечая і самого його убив в Брацлаві під Брацлавом. По такій легкій побіді вирушив на Винницю. Але не так легко прийшло ся йому впорати з Богуном. При обороні Винниці показав Богун великий сприт і відвагу. То хитрощами побивав ворога, заманюючи його в полонки замерзлої ріки, то знов в очайдушних боях з переважною силою ворога доказував просто чудес хоробрости. Так затримав він під містом Поляків доти, аж прийшов полковник Глух на поміч і тоді спільними силами розбили на прах ворожу армію.

В нещаснім боротьбі під Берестечком Богун зробив козацькому війську велику прислугу. По зраді хана, який взяв до неволі Хмельницького, козаки віддали провід в руки Богуна. Богун удержував лад в війську, а коли вже не було иншого виходу, коли пропала надія на побіду, вивів козацьке військо з поміж болот, серед яких приходило ся погибати і так зберіг Хмельницькому силу до дальших боїв.

В 1653 р. з 4000 козаків побив на голову 12-тисячну армію Чарнецького під Монастирищем в Браславщині.

Коли в Переяславській умові 1654 р. Україна робила союз з Москвою, Богун з своїм

полком не присяг на сю умову предчуваючи що Москаль не додержить її і заневолить волю України. Коли про се довідали ся Поляки, хотіли перетягнути його на свій бік, обіцюючи шляхоцтво, уряд старости, а навіть гетьманьство. Але Богун не дав ся на сї намови. Він хотів бачити Україну самостійною, за її волю боров ся, тому й не хотів миритись з її ворогами.

За гетьманованя Тетері пристав Богун до походу Чарнецького на Москву, сподіючи ся так віторвати від північного деспота Україну. Але як прийшло ся бити ся в тій війні з своїми таки братами Запорожцями, він не хотів вплямити своїх рук братньою кровю. За се й покарали його Поляки мученицькою смертию. В сіверськім Новгороді відрубали його буйну голову 27. лютого 1664 року.

Так помер великий войовник за волю України. В тих часах, як ріжні люди шукали наживи, як дерли ся за гетьманських булав для особистої користи, Богун, що міг се все мати, волів на своїм скромнім становиску бороти ся за свій ідеал — самостійну Україну, між добувати власть зрадою сего ідеалу. Він не лиш був приміром патріотизму для своїх сучасників але може бути приміром ще й для будучих поколінь.

ДОБРІ РАДИ.

Печений заяць.

З заяця уживає ся хребет і задні ноги, котре треба байцувати. Решта частий, як ноги передні і лопатки, голова і шия аж до перших ребер відкида ся. Єсли заяць молодий і через довше лежане став крихкий, то можна печи і без байцованя. Отже мясо насамперед насолити, а потім нашпикувати канальчиками солонини в хребті і в стегнах і печи в рині поливаючи маслом, а потім власним соком, а при кінци і сметаною.

Звичайно заяць потребує, щоби добре спік ся, яких півтора години.

Смажений щупак.

Кавальки щупака треба насолити і лишити так на кілька годин. Потім треба посипати мукою і обкачати в розбитім яйци, потім треба посипати тертою булкою і смажити на оба боки. Для ліпшого смаку можна ще посипати і смажена петрушкою, але аж в полумиску.

Начинений щупак.

Відрубати голову, хвіст і крильця і стягнути шкіру, котра дуже файно відстає при вмілім стяганю. Потім з добре обчищеного мяса треба зробити начинку, повикидавши, розумієся, кости. З тої начинки треба зробити ніби щупака і вложити до ринки з маслом і печи доти, доки шкіра не дасть ся легко пробивати вилками. Коли хто зробит точно так, як тут сказано, то напевно буде вдоволений смаком. Начинку робить ся звичайно, додаючи яйця і других річий до сего потрібних.

Памятайте про Ювилейне сьвято в ч. Т. Шевченка! Ювилейні наліпки замовляйте в сек. "Юв. Комітету" під адр.
H. BODNAR
667 Main St., Winnipeg, Man.

ДЕЩО ПРО КАНАДУ.

Населенє провінцій після цензусу з 1911 р.

Провінції	1901	1911	Приріст за 10 літ.
Альберта	73.022	374.663	301.641
Брітіш Колюмбія	178.657	392.480	213.823
Манітоба	255.211	455.614	200.403
Ню Бронсвік	331.120	351.889	20.769
Нова Шкотія	457.574	492.338	32.764
Онтаріо	2,182.947	2,523.208	340.261
Принц Едвард Айленд	103.259	93.728	*9.531
Квебек	1,548.898	2.002.712	353.814
Саскачеван	91.279	492.432	401.153
Юкон	27.219	8.512	*18.707
Півн. Зах. Теріторії	20.129	16.951	*3.178
Разом	5.375.315	7.204.527	1.833.212

Числа при котрих стоїть така (*) звїздка означають зменшене в даній провінції.

З теперішнього населеня припадає на мущин 3.820.887 (три міліони вісімсот двайцять тисяч, вісім сот вісімдесять сїм) а 3.383.640 жінщин (три міліони триста вісімдесять і три тисячі шість сот сорок).

Та як бачимо, що мущин в Канаді є більше о 437.247 (чотириста тридцять тисяч і сїм тисяч двіста сорок і сїм) як женщин.

Дальше, в Канаді є 89.121 вдівців, а 179.598 вдовиць; колиб ми хотіли після сего судити, то мусїлиб сказати, що мужчин вмирає два рази більше, як жінок. Дальше, розведених пар в Канаді є 1.530 (тисячу пятьсот трийцять).

На одну милю в Канаді припадає близько двоє людий; в Англії 471; Німеччині 310, в Франції 190, Спол. Державах (Штейтах) 25. Як бачимо, то з сих країв найгустїше заселена є Англія.

Після найновійшого обчислення Канада має 7.423.000 мешканців.

Канадийські міста зростають в сей спосіб: Найскорше в послідних 10-ох роках росла Реджайна, потім Калґері, Ванкувер, Вінипеґ, а потім слідують другі міста як Торонто, Монтреал, Гамілтон і т. д.

Кажуть, що в Спол. Державах живе 3.000.000 канадийців, значить майже половина цілого канадийського населеня.

Кажуть також, що в 1950 році Канада буде мати 20 до 25 міліонів мешканців.

В 1810 Канада мала тілько мешканців, як і Спол. Держави. Тепер Спол. Держави мають близько 100 міліонів мешканців.

В Канаді є 746.937 фармерів; 277.755 денних робітників, 25.054 рибаків, "люмберджеків" (лісн і трачки) 17.113; майнерів є 36.908 ріжних занять робітників 4.413, фаховців 94.639, транспортових робітників є 234.236 а **"безробітних" (таких, що нічого не витворюють є 69.201**, як бачимо то фармерський фах є найбільший.

Вся ся армія заробляє річно 544.408.234 дол. з сего на мущин припадає 501.071.756 дол. а на жінки 43.336.478 дол. Занятих при роботах є 1.615.431 мущин, а 250.689 женщин.

Канадийські Жиди.

Протягом послідних 30 літ Жиди зросли з 667 до 100000 (з шість сот шістьдесят і сїм до сто тисячі) з сего в Монтреалі живе їх аж 45000, в Торонто 22.500, Вінипеґу 9.000, за послідних три роки Жиди взростали річно о 3 тисячі душ. В Саскачевані є навіть жидівська кольонія, що носить імя Барона Гірша. В Монтреалі одну третину шкільних дітий (в протестантських школах) творять жидівські діти.

ВСЯЧИНА.

Предсказанє гр. Толстого.

Мало хто знає, що великий російський письменник гр. Л. Толстой, ще 1910 р. предсказав балканську війну. Се предсказанє опублікувала гр. Анастасія, дочка письменника в Семімонтлі Маґазін Секшин оф да Чікаго Трібюн.

Предсказанє се звучало так: "Всесвітний пожар війни вибухне в 1912 в полудневo-всхідній Европі, а в 1913 замінить ся в страшну катастрофу. В сему році побачимо Европу в крови і полумінь. Почуємо стогін, доходячий до нас з поля битви. В наступаючім 1914 році, побачимо над хвилю з півночи постать в роді Наполеона, котра змінить ся [illegible] кріваво драми. Буде се чоловік з образованєм військовим, повістяр і журналіст, котрий до 1915 підійме більшу часть Европи.

Конець найбільшої катастрофи буде означати нову еру в політиці. На цілій кулі земській витворить ся [illegible] держав і народів.

Витворять ся чотири великанські держави, котра получать в одну цілість чотири народности: англо-саксонські, романські, славянські і монгольські.

В 1925 році змінять ся релігійні погляди людськости.

Зникне віра в нічніcть а людскість впаде під виглядом моральним.

Тоді появить ся реформатор що положить підвалини під пантеїзм.

Тоді почне ся ера етики. Чоловіком тим буде Славянин, котрий ще не знає, що він є тим вибранцем".

Переворотний мозок.

Англійські письма доносять про цікавий случай умислового збочення у пятилітного хлопчини, родом з Дурґем.

Отсей хлопець — впрочім зовсім здоров і нормальний на умі — зраджує цікаве збочене умислове, а іменно як поодинокі букви, так і цілі слова, пише на підворот і до гори ногами.

Відповідно до сего збочення пише і читає слова і стрічки від сторони правої до лівої. В сей спосіб кожда буква, слово чи стрічка виходить зовсім до гори ногами. Те саме дїєсь і при численю.

Лікарі дармо ломлять собі голову над тим цікавим явищем і не можуть його науково пояснити, бо хлопчина — як сказано — є впрочім зовсім здоровий і нормальний.

,,РІДНА ШКОЛА" В НЕБЕЗПЕЦІ!

"РІДНА ШКОЛА" в Галичині, яка утримує кільканайцять шкіл, в яких виховують ся сотки і тисячі молодих Українців, які колись мають стати борцями за свободу і добро для своєї вітчини України і для свого народу — по причині всяких нещасть, які навістили в послідній році наших братів в Галичині, находить ся тепер в небезпеці. Небезпека ся знаходить ся в тім, що задля браку гроша, комітет "Рідної Школи" буде мусів замкнути кілька шкіл і учащих ся там молодців розпустити домів.

Коли-б се сталось, то се буде соромом і ганьбою для всіх Українців!

Чи має се статись, залежить від нас, нашої сьвідомости, нашої жертволюбивости!

Комітетови "Рідної Школи" встидно докучати нам в друге з своїми просьбами, однак сю потребу, ми заморські Українці повинні знати самі і прийти з як найскоршою помочию "Рідній Школі".

Не жебранина се, а наш сьвятий обовязок ратувати "Рідну Школу", дати поміч своїм братям в нещастю, а тим самим ратувати самих себе.

Збирайте всі і всюди датки на підмогу "РІДНІЙ ШКОЛІ" і шліть на адрес:

,,RIDNA SZKOLA"
Ul. Dominikańska 4. Lemberg, Austria.

КУПУЙТЕ ШЕРИ
В РУСЬКІЙ ВИДАВНИЧІЙ СПІЛЦІ
яка видає
руську тижневу часопись "КАНАДУ".

Інкорпорований капітал Руської Видавничої Спілки виносить $20.000.
Шери продають ся по $1.00 (одному доляровi) один.
Кождий Русин повинен купити собі шер в нашій Спілці і стати членом нашого видавництва та інтересувати ся його розвоєм.
По всякі інформациї пишіть на адрес

,,CANADA"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

Ширіть і передплачуйте часопись "КАНАДУ".
Передплата виносить тільки $1.00 на рік.

The Red Seal Liquor Store
ТОРГОВЦІ І ДОСТАВЦІ
всякого рода напитків і цигар
526 MAIN STR., WINNIPEG, MAN.
Phone Garry 2297

Старокраєве вино Порт за гальон $1.00
Лучше вино Порт гальон ...... $1.25—1.50
Напитки для інвалідів, гальон .. $2.00—3.00
Чистий спірітус гальон .. $5.00, 5.25 до 5.50
Австрійський спірітус .... $5.00—5.50
Пиво 1/1 .... $3.00; 1/2 .... $1.50

Єсли хто купує 15 гальонів напитку одного роду. — додаємо один гальон цілком даром.

Ми ручимо, що кождий костумер буде дуже задоволений з нашого товару.

Joe Couture.
Властитель.

Як сьвяткують ювилей Шевченка селяни в Галичині.

Читаємо у львівськім "Новім Слові": Велике українське сьвято обходило село Дзвиняч (Заліщицького повіта) дня 1 марта с. р. Мимо того, що погода не зовсім дописала, бо було болото, зібрало ся около півтора тисячі учасників на просторі толоці за селом під Жиравкою і відтам під проводом повітового отамана д-ра Будикевича двигнув ся походом улицями Шашкевича, Франка і Шевченка.

Попереду йшла орхестра з Васнеровець, а за нею Січовики і Січовички, зібрані з околичних сіл: двох з них несло гарно прибраний портрет Шевченка. Перед читальною брамою, котра була зроблена коло памяткового дуба, здержано похід. Тут видно було бюст Шевченка, гарно прибраний зеленю, а до зібраних промовив п. Т. Яремій. Друга часть сьвята почала ся в просторій театральній сали, котра була дуже гарно прибрана. Вступне слово виголосив др. Осип Маковей. Потім почали ся продукції мужеського хору під проводом п. Яремія, з яких найкраще вийшли "Заповіт" і "Думи мої", а потім продукції січової орхестри під проводом п. Бальківського. Всї зібрані одушевлялись її грою і по заслузі оплескували її. З декламацій дуже добре вийшли "До Основяненька" і иньші декламовані малими школярами. Потім о. І. Ганкевич подякував всім тим, котрі взяли участь в сїм великім сьвяті. Концерт закінчив живий образ, котрий при бенгальських огнях виглядав дуже гарно.

От так відсьвяткувала громада Дзвиняч велике українське сьвято, котре буде довго памятати.

Взаємини між Угорщиною й Україною.

У віденській німецькій газеті "Нає Вінер Таґблят" оголошено такий конкурс: "Розписую отсим нагороду за працю, про історичні і національні відносини між угорським і українським народом (Малорусами) в угорській, українській, французькій або німецькій мові. Нагорода десять тисяч корон. — **Ніколаш де Семере.**

Умови про розміри праці, речинець доручення, місце доручення, склад конкурсових судіїв і т. п. подасть ся до відома в короткім часі.

В хаті кождого сьвідомого Українця в Канаді повинна знаходити ся часопись "Канада".

Митро Маногон.

Учительські гаразди.

ПЕРША ПОСАДА.

— А що, вже прийшов з міста? — поспитав Стефан Лабій своєї жінки.

— Та прийшов.

— Приніс гроші?

— А-я, приніс! Казав, що за кілька днів вже напевно дістане.

— От і маєш, знов те саме! Кілько разів він вже то говорив? Якась кара божа спала на мене. Три місяці годую його своєю кервавицею і крейцара не виджу. Не доста мені своїх бахорів, а ту ще професорів утримуй...

— Та вже чекай, заким зафасує. Він може нашого не [illegible].

— Не скаче! Добере ти говориш! Бери, та заріж йому курку. Ти знаєш, яке в него сумлінє? А звідки ми можемо знати, що він по правді говорить? Я щось не дуже йому вірю. Де-ж то, три місяці вже в службі, — і щоби гроший не фасував! Я ще не чув про таке право. Я знаю, що в нашого цісаря кождий службаш на першого бере свою пенсію. А ту вже три місяці минуло.

Він каже, що йому самому дуже немило.

— Мило чи не мило, але я йому більше не дам. Ще дай сегодня вечерю — і конець. Скажи йому, що за дурно не будемо годувати.

— То скажи ти!

— Таки скажу! Гадаєш, буду соромити ся може? За свою працю нема сорому.

Лабій удав ся зараз до учителя, що мешкав лиш через сіни в малій хатчині.

— А що, пане, вифасувальсьте гроші?

— Ні ще! Казали, що сегодня — завтра дістану.

Лабій голосно плюнув на землю і покрутив головою. Настала мовчанка. До хати увійшла жінка і поклала на стіл вечерю: миску печених бараболь і три великі, жовті огірки.

— Вечеряйте, пане, — промовила жінка.

— Так, так, — обізвав ся на те Лабій, — ще вечеряйте, а вже завтра шукайте собі харчу де-инде. Мені вас жаль, але і мене шкода. Вже я вас доста за дурно годував. Може й другий трохи погодувати! З хати я вас не виганяю, сидіть собі здорові, але давати харчу більше не можу. Ви знаєте, що і коло мене нема таких гараздів. Ви за се не гнівайте ся...

— Я не гніваю ся, бо вас цілком розумію. Лиш і тепер мушу вас запевнити, що за дурно ви мене не годували. Будьте переконані, що як лиш дістану гроші, то до крейцара вам заплачу.

— Дай Боже скоро сего діждатись! Гай ходім, жінко! Ага, правда..... я маю до вас якесь письмо. Почтар передав. Ось воно! А тепер — **добра-ніч!**

— Добра-ніч!

Учитель розірвав куверту. До него писав його батько і жалував ся на синову **невдячність.**

— .... Такі, синку, коло мене гаразди. Задовжив ся через тебе, а тепер за довги мене по судах тягають. А тобі байдуже, [illegible] собі і лепше на пусто - дурно протинькуєш гроші. А йшов ти на посаду, то казав, що будеш мені щомісяця посилати. От вже три місяці минуло, я свої ноги виходив на почту а від тебе і крейцара не виджу. Красно ти робиш! Мама вже свої очі виплакала. Бог тебе тяжко скарає за мамині сльози...

Учитель не мав сили прочитати сей лист до кінця. Страшний біль здавив його серце і утруднював віддих. Заплакав бідолашний учитель а горячі сльози спливали по його лиці і скропляли його вечерю і...

І печену бараболю і жовті, великі огірки.

КОНСКРИПЦІЯ.

При дверях стояв жандарм і пускав до середини по одному чоловікови. В громадській канцелярії сидів за довгим столом конскрипційний комісар, а коло него розвалив ся на кріслі польський священик, що нарочно задля конскрипції приїхав сюди з поблизького місточка.

По - дальше від них, під вікном, сидів начальник громади.

— Мой, не пхай ся один з другим! Маєш ще час до вечера! — кричав жандарм до людий. — По одному лиш! Гай, йдіть ви!

— Як називаєте ся? спитав чоловіка конскрипційний комісар.

— Іван Когут.

— Якої ви віри: польської чи руської?

— Римо католицької, відповів Іван, один з найсьвідоміймих людий із села.

— Значить ся, польської! — поправив його комісар. — Не бачите! Ви вже не молодий чоловік, а досі не знаєте свого власного назвиска.

Іван здивований глянув на комісаря.

— Як ви називаєте ся, як?

— Іван Когут!

— Не так, ґаздо!

— Ба так, пане!

— Чоловіче, знай се, ти як Поляк не можеш називати ся Іван Когут, але Ян Когут. Отсе є правдиве ваше імя.

Когут засьміяв ся.

— Пане комісар! Мій тато не був Когутом, тай я ним не хочу бути. Моє імя Іван Когут і так прошу мене записати. Впрочім я є Русином, бо й моя розговірна мова є руська.

— Що? — червоніючи від гніву, крикнув лютий ксьондз. — А-де ти ходиш: до церкви чи до костела?

— До костела.

— А якій ти кажеш "отче наш": польский чи руський?

— Польський.

— А чому ґалкаєш, що ти Русин?

Я не знаю, хто з нас обох ґалкає, відповів спокійно Іван.

— Мовчи, дурню! закричав комісар.

— Сейчас його арештувати! — приказав комісар, звертаючи ся до жандарма.

— Вже ми знаєм [illegible], як тебе записати, він ще пискує!

Жандарм приарештував Когута і відпровадив його до сільского арешту.

— Далі! — крикнув комісар до людий.

Чоловік, що приходив тепер на чергу, якось не мав відваги приступити до комісаря. Подав ся в зад і зробив місце другому. Сей приступив до стола.

— Як називаєте ся?

— Петро Майданський.

— Не Петро Майданський, лиш Пйотр Майданські, — крикнув на него комісар, — се-ж прецінь чисто польске призвище.

— Я, пане, Русин! Ходжу до церкви і.....

— Ти здурів, чоловіче? — перервав йому комісар. — Який ти Русин? Твоє родове прізвище, розумієш? — твоє імя [illegible] каже, хто ти є.....

— А звідки, пане, ви знаєте мій рід.

— Мовчи, бо зараз підеш там, де Когут пішов.

Комісар питав дальше і записував все те, що до конскрипції належить.

— Можеш відійти вже! Далі!

— Та як ви, пане, мене записали: Поляком чи Русином? спитав на відході Майданський.

— А тобі на-що? Шуруй звідси!

— Як то на-що? — обурював ся Майданський. — Що ви хочете мене на старість переробляти?

— Мовчи і забирай ся!

— Бо я таки Русин! — говорив вперто чоловік. — Ви не по правді пишете!

— Арештувати сего бунтівника! закричав лютий комісар.

Жандарм приарештував і Майданського. А коли виводив його з канцелярії, всі люди, що були в сінех і на подвірю, вийшли на толоку. Комісар скликав людий до конскрипції, та вони не йшли. Боялись ся арешту.

Тимчасом на дорозі показав ся учитель. Перейшов місток і завернув до громадської канцелярії.

— Ви вже всі записали ся? — поспитав учитель людий.

— Де там, пане! І ви не йдіть, бо зараз заженуть вас до арешту.

— Як? Чому? — поспитав цікавий учитель.

Люди обступили учителя і почали оповідати. Ще не довели до кінця свого оповіданя, як з канцелярії вийшов жандарм і скорим кроком подав ся до людий.

— На бік! — крикнув жандарм.

Люди зробили йому місце. Жандарм став перед учителем.

— В імени права арештую Вас!

— За-що? поспитав здивований учитель.

— Се моя річ! Ступайте наперед до канцелярії.

— Що ви бунтуєте людий? — крикнув комісар на учителя, коли він лише показав ся на порозі.

— Я людий цілком не бунтую. Вони самі бунтують ся через ваші безправства.

— Чуєте, як він відповідає? — підхопив ксьондз.

— Таке ми з ти паном давше маємо. Він і мене злодієм робить! — вмішав ся віт, вірний поплечник старости і дідича.

— Що ви говорите? Я вас зараз скажу закувати! — звернув ся комісар до учителя.

— Се вам вільно! — відповів лагідно учитель.

— Відпровадити сего пана до арешту! — приказав комісар.

Жандарм виконав даний йому розказ.

Комісар з ксьондзом відійшли до другої хати на параду. По часі прийшли назад. Видно, були вдоволені, бо усьміхали ся до себе.

— Слухайте, — звернув ся комісар до війта, — йдіть на двір і скажіть людям, що я через бунт перериваю конскрипцію. В село прийде двайцять жандармів і аж тоді почне ся конскрипція дальше.

— А ви, пане вахмайстер, — говорив дальше комісар, — ще сегодня відпровадите всіх трох бунтарів до староства.

Жандарм салютував, відбираючи розказ. Ксьондз взяв комісаря під руку і повів його до двора.

EDELWEISS BREWERY
A. W. RIEDLE, Prop.
WINNIPEG ELMWOOD
Наш Ляґер Ель і Портер найлуччий.
Спробуйте пити Riedle's Beer
Telephone - - - Main 2987.

ІЛЮСТРОВАНА УКРАІНА

одинокий ілюстрований журнал українських родин, посьвячений літературі, критиці, малярству, архітектурі, пластиці, народній штуці, театральним справам, музиці, українській мирувшині, етнографії, і фізичному вихованю.

Містить також описи подорожий, огляди українського житя і т. д.

Ілюстрована Україна є журналом безпартийним — всеукраїнським.

Ілюстрована Україна ведена на взір великих ілюстрованих журналів, здобула собі по першім році свого істнованя велике признанє серед нашого народу.

В Ілюстрованій Україні співробітничать найкращі літературні, наукові, і публіцистичні сили.

ДАРОМ БІБЛІОТЕКА
ІЛЮСТРОВАНОЇ УКРАІНИ.

В 1914 р. приступаємо до постійного видаваня бібльотеки Ілюстрованої України. Вийде в тім році 4 томи бібльотеки (2 повісти 1 наукова розвідка і великий альбом українського Львова).

Всі передплатники Ілюстрованої України дістають видання бібльотеки **даром.**

Ілюстрована Україна виходить два рази у місяць — великими зошитами у Львові ул. Руська ч. 18.

ФІЛІЯ ІЛЮСТРОВАНОЇ УКРАІНИ
В БРЕНДОНІ, КАНАДА.

З початком 1914 р. отворилисьмо для Канади і Америки філію редакції, адміністрації і експедиції Ілюстрованої України в БРЕНДОНІ під управою проф. Карманського. Всіх наших передплатників і прихильників просимо присилати передплату до філії і там звертати ся у всіх инших справах.

Всі передплатники будуть одержувати часопись з філії.

Адрес філії:

Ilustrowana Ukraina.
Box 1011, Brandon, Man.

"УКРАІНСЬКА ХАТА"

літературно - критичний, громадський український місячник.

Заданєм Журнала "Укр. Хата" є — по можливости повне осьвітлюванє процесу ідейного, духового житя України з методою викриваня основних моментів національности, що є основою всякої живої творчости. Література займе перше і найповажнійше місце на сторінках журнала.

Крім того "Українська Хата" обслугуючи інтереси української інтелігенції буде відкликати ся на всі важнійші громадські події українського і сьвітового житя, а також на розвій мистецтва (штук красних) в ріжних проявах.

Журнал "Українська Хата" має відділи: літературний — критичний — науковий — публіцистичний — мистецький — бібліографічний — і літературна хроніка котра буде занотувати всі новини українських видань.

Журнал виходити ме при кінци кождого місяця, розміром не менше 64 сторін друку, міцно зброшурованими книжками.

Передплата до Канади виносить на рік два долари і пів, на півріk долар і пів.

Передплатити і добути журнал "Українська Хата" можна: в Головній Конторі журнала — Київ Жилова 4., Росія; — також в Книгарни Наук. Тов. ім. Шевченка, Львів, Ринок ч. 10, Австрія.

Европейська Фабрика
ВИРОБІВ МАСАРСЬКИХ
У ВІННІПЕҐУ.
Подає ся до відома нашим
костумерам і любителям старокраєвих масних виробів, що отворено фабрику СТАРОКРАЄВИХ ВИРОБІВ — а провадити її має егзамінований до сього фаху у Львові, Кракові й Перемишли д. Іван Завацький.
Виробляє він поверх сто родів ріжних масних виробів, як:
Ковбаси краківські, краяні, січені, запикані, пруські ковбаси і ковбаски, франкфуртські, дебречинські, париські, руські і польські.
Салями, паштети, полядвиці запикані, гамбурґери, сарфуляди, сальцесони звичайні й укладані.
Кишки паштетові, кашані, крoвяні, ліберки і пр.
Зайдіть раз, а переконавшись будете завсігди заходити, бо ручимо, що наші вироби чисті, смачні і без жадних фарбовань, як то буває в Канаді.
Замовляйте особисто, через телефон, або письменно а ми ручимо рівнож за скоре полагодженє замовленя. — Ціни дуже приступні, почавши від 10 до 50 цт. за фунт.
З поважанєм
В. ХЛОПАН,
590 Burrows Ave., Winnipeg, Manitoba.
Phone St. John 130.

БАЙКИ ДЛЯ ДІТИЙ.

(Дальше).

Потім пішли оба брати в ліс і відбули між собою параду і щось порішили. Вечером, коли засіли до стола, сказали до свого прибраного вітця:

— Ми не возьмемо в рот ані кусника і не доторкнемося нічого, поки не пообіцяєш сповнити нашу просьбу.

— Яка-ж ваша просьба? — запитав стрілець.

— От ми вивчились твоєї штуки — відповіли вони — пусти же ти нас пробувати своїх сил на широкім сьвіті. Позволь нам піти звідси на мандрівку.

— Ви говорите, як правдиві стрільці — сказав весело старець. Я й сам хотів того. Ідіть з Богом, вас ожидає щастє.

Потім всі три весело повечеряли.

Коли настав день розлуки, прибраний вітець подарував кождому по добрій стрільбі і по собаці і казав їм взяти собі з перехованих золотих гроший, кілько вважають потрібним. Потім відпровадив їх, а на прощанє дав їм блискучий ніж, кажучи:

— Як вам колинебудь прийде розлучити ся, встроміть той ніж в якенебудь дерево на перехрестю, а хто перший з вас верне ся на то місце, той пізнає, що стало ся з его братом. Коли він умер, то ніж заржавіє з одної сторони, куди він пішов, а коли він ще живий, то ніж остане так само блискучим, як тепер.

Брати пішли дальше і зайшли в ліс так великий, що вибрати ся з него за день не було можна. Тому постановили переночувати в лісі і зїли всі запаси, що мали в стрілецьких торбах. Але й на другий день не удало ся їм вибрати ся з ліса, а тимчасом вийшла їм їда. Тоді оден брат каже до другого:

— Треба щонебудь застрілити, а то прийде ся голодувати.

І він набив стрільбу і став оглядати ся довкруги. На то перебігав старий заяць, стрілець прицілив ся, но заяць заговорив до него чоловічим голосом:

— Добрий стрільче, не забивай мене. За то дам тобі двох зайчиків.

По тих словах скочив в корчі і виніс звідтам двох зайчиків, але зайчики були такі маленькі і жваненькі, що стрільці не мали серця забивати їх. Тому они не убили їх, а зайчики побігли за ними в слід. Небавом стрітили лисицю; брати хотіли стріляти до неї, но она промовила до них людським голосом:

— Добрі стрільці, не забивайте мене; а я за те віддам вам двоє лисенят.

І она справді винесла їм двоє лисенят, але стрільці не хотіли убивати їх, і ті разом з зайчиками побігли за ними. Небавом потім з лісної гущавини вийшов вовк; стрільці прицілили ся до него, но вовк закричав:

— Добрі стрільці, не забивайте мене; а я за те дам вам двоє вовченят.

Стрільці пустили і вовченят до попередних звірят, і ті пішли за ними.

Потім стрітили медведя, єму також хотіло ся ще пожити на сьвіті і тому крикнув до них:

— Добрі стрільці, не убивайте мене; а я за те дам вам двоє медведят.

Медведята прилучили ся до інших звірят, так що всіх набрало ся вже осьмеро. Наконець попав ся стрільцям лев. Він ступав, потрясаючи гривою, но стрільці не налякались его, а прицілили ся до него. Но і лев став просити о пощаду і обіцяв принести двох левиків.

І він дійсно притаскав двох левиків, і таким способом у стрільців були вже два левики, двоє медведят, двоє вовченят, дві лисички і два зайчики. Всі звірята йшли за ними і служили їм, но стрільці все таки остали ся голодні. Вкінци они сказали лисичкам:

— Ей, ви хитренькі, ви маєте на вигадки спосібні, а ну но дістаньте нам чогонебудь попоїсти.

— Добре — відповіли лисички — тут недалеко є село, відки ми вже нераз таскали курий. Коли хочете, ми покажемо вам туди дорогу. Брати пішли в село, купили їди, накормили й звірят і потім знова пустили ся в дорогу. А що лисички знали дуже добре всі місця, де були кури, то стрільці вже більше не збивали ся з дороги.

Так вони довго бродили по широкім сьвіті, но ніде не найшли місця, щоби їх взяли на службу разом.

Видко, нічо не вдієм, мабуть прийде ся нам розстати сказали вони.

Звірятами поділились так, що на кождого припало по одному льві, по медведю, по вовку, по лисиці, і по заяцю. Потім розпрощались, завзяли собі слово любити оден другого до смерти і встромили в дерево ніж, що їм дав прибраний отець, та пішли оден на схід, а другий на захід сонця.

Молодший брат прийшов скоро зі своїми звірятами до города, що весь був обтягнений чорною крепою. Він зайшов в гостинницю і запитав хазяїна, чи не може він примістити у себе звірят. Хазяїн призначив їм комнату, де в стіні була щелина. Заяць пролiз сейчас в ту щелину і дістав звідтам качан капусти, а лисичка стащила собі курочку, а потім зїла й когута. Но вовк медвідь і лев були за великі й не могли перелізти в щелину. Тоді хазяїн казав завести їх на луг, де лежали корови, і звірі наїли ся досыта. Позбувши ся так о звірят, стрілець почав питати хазяїна, чому то город має такий жалібний вигляд.

— Тому — відповів хазяїн — що завтра дочка - одиначка нашого короля має умерти.

— Чи она може така дуже хора? — запитав стрілець.

— Ні — відрік господар — она сьвіжа і здорова, а все таки мусить умерти.

— Як же то? — питає стрілець.

— А от як: там, над самим містом, стоїть висока гора, а на тій горі живе змій. Що року мусимо єму давати зїсти невинну дівчину, а як ні, то він опустошить цілу околицю. Но тепер всі дівчата вже віддані, остала лише одна королівна; а що змій помилуваня не має, то прийде ся віддати й її. Має то стати ся завтра.

— А чому-ж не убють змія, запитав стрілець.

— Ах! — сказав господар — богато лицарів вже бралось за те, но всі заплатили житєм. Король обіцяв, що хто убє змія, той оженить ся з его дочкою, а по его смерти дістане цілий край.

Дальше буде.

СМІШНЕ.

В запалі.

Бесідник: — Скажіть мені, чому ви працюєте від ранку до вечера?

Оден з слухачів: — Бо се лише час, коли ми можемо робити. Ми спимо від вечера до ранку.

В школі.

Учитель: — Івасю, що уважаємо найлiпше розвитою формою в звіринім сьвіті?

Ученик: — Жирафу.

Матірна мова.

Син: Тату, чому нашу мову називаємо матірною мовою?

Батько: А чиж ти синку, не бачиш, що мама ніколи не дасть мені слова промовити, а лише сама вічно говорить.

В реставрації.

Гість (відходячи): Вибачайте, кельнер, я маю лише тільки гроший, щоби заплатити за обід після вашого рахунку, отже нічого не лишає ся для вас.

Кельнер: — Ну, то позвольте ще раз поглянути на той рахунок.

Розуміє.

Служниця до своєї пані: Ви бачили наш молочарник купив собі другого коня.

Пані: — Скажи єму, що ми не будемо брати в него молока, я хочу коровячого, а не кінського молока.

Користь.

Який найбільший ужиток маємо з газолини?

Той, що вона смердить.

Чому? -

Бо і глухо - німі знають, коли автомобіль знаходить ся близько.

Вдоволений.

Оборонець до засудженого: Мушу вам признати ся, що я дуже жалую, що не міг вам дещо більше зробити.

Засуджений: А чи пять літ мало?

Добре оженив ся.

Так ти вже оженив ся, а я про се навіть нічого не чував. А чи бодай щасливий?

Чи щасливий? — розумієть ся. По тижни втекла мені жінка.

Тяжко пізнати.

Два хлопчики дивились на образ, що представляв Адама і Еву в раю.

Тоді оден з них питає другого: "А котре з них Адам?" На те другий: "Або я знаю, оно коли то не можна пізнати, як би так повбирали ся то бим пізнав. А так що? Тяжко пізнати.

Розумна.

Чом же ти, Марисю, не пополоскала рибу перед тим нім поставила єї в печи?

Не жартуйте пані, нащож єї полоскати, коли вона і так увесь час жила у ріці, доки єї не зловлено.

* * *

Люди мають звичай все говорити те, що думають. Але з того ще не виходить, що они думають, що говорять.

"ПОВСТАНЄ БІЛИХ ВОВКІВ."

В молодої китайської републики лишилась вже тільки одна назва. Президент Юаншікай сьвяткує недобитки конституції.

Парламент розвязано ніби до виготовленя нової конституції, власть президента оповіщено необмеженою і навіть скасовано пекинську самоуправу.

Тепер Юаншікай поочередно переходить від одного уступу до другого, почавши від розгону парламенту, закінчуючи повним скасованєм цивільної власти, заміняючи її воєнною. Захопивши необмеженість своєї власти, диктатор відновив всі офіційальні церемонії, забравши собі з [illegible] колишнього імпера[illegible] знаки монархічної [illegible] в Китаю — дракон, [illegible] в урочистих процесіях з участю президента республики. Все сьміливійше і [illegible], поступове, що було в осередку републики, прогнане тепер і не сьміє [illegible].

Але в далеких від Пекіна провінціях диктаторська діяльність Юаншікая не лишилась без відповіди. Там почав ся революційний рух під назвою "Повстанє білих вовків". По останним відомостям китайських газет се повстанє охопило вже цілі провінції в полудни Китаю, де ще недавно Юаншікаєви приходилось воювати з революціонерами. Організація "білих вовків" засновалась з колишніх тайних революційних гуртків, має цілком політичний характер і тепер отверто виступила в війну з режімом Юаншікая. Рух "білих вовків" ширить ся ще й тому, що за ним стоять бувші революціонери — републиканці і політичні діячі, депутати розігнаного Юаншікаєм парламенту. В деяких місцях популярні діячі взяли на себе керму новим рухом. Юаншікай, відчуваючи небезпеку нового руху, вислав проти "білих вовків" 10-тисячне військо, але як й в попередних китайських повстанях, урядове військо мляво веде війну против повстанців і чимало його відходить до повстанців. Держави, які поспішились з признанням власти Юаншікая, як президента, тепер опинились в непріємнім положенню, бо "азиятський президент" поводить ся таки по азиятськи та й останнє повстанє нічого доброго не віщує для сього перезидента, якому держави давали великі позички на скріпленє нового ладу в Китаю.

Жертвуйте на
"РІДНУ ШКОЛУ".

ВСЯЧИНА.

Заморожуванє людий.

Учений професор Бахметєв видумав спосіб, яким заморожує живі сотворіня на довший час, а потім їх відживлює. Кожде живе сотворінє, коли його заморожувати, має так звану критичну температуру (тепло), потім сотворінє між 5 до 10 степенями зимна стає наче на порозі житя і смерти: не може дихати, травити поживи, бо в нім замерзають тоді всі соки, кров перестає кружляти. Коли зимно не дійде до повних 10 степенів, то таке заморожене сотворінє можна відморозити, воно наново прийде до житя. Коли зимно перевисшить 10 степенів, то сотворінє вже не віджиє. Тому 10-тий степень можна назвати порогом смерти.

Професор Бахметєв робив такі проби заморожуваня на комахах, рибах і раках. Потім заморожував більші звірята: білі миши, крілики, малпи. Всі ті проби йому вдали ся, тому він хоче пробувати заморожувати і людий, то людськість дістала би так лік проти сухіт. Сухітні бактерії гинуть, коли їх два три тижні не передержати в температурі шість степенів. Тож зрозуміле, що коли вдасть ся заморожувати людий, хорих на сухоти, то удасть ся їх цілком вилічити з сухіт. Або коли чоловік не мав би для худоби паші через зиму — заморозив би її на той час, а на весну відморозив би. Можна буде заморожувати птиці, пересилаючи їх в далекі краї, та се станеть ся аж тоді, коли досліди з заморожуванєм звірят і людий удадуть ся цілком.

При помочи заморожуваня можна буде робити ось що:

1. заморозити мільони корисних паразитів (дармоїдів), а як потрібно розморозити і пустити їх до боротьби з шкідливими комахами; 2) заморозити на зиму пчоли, а сей мід, який би [illegible] їли за зиму — виконистати; 3) все можна буде мати сьвіжу рибу з далеких країв і т. д.

Перша українська фабрика у Вінніпеґу
що виробляє ріжні мебли, бюра, офісові столи шафи і річи сим подібні.
Виробляємо двері до хат, вікна по найтаньших цінах. В нас можна дістати ріжні шкла і шлифовані зеркала. Також висилаємо наші вироби і на провінцію по найдешевших цінах. Ніґде не дістанете дешевше як у нас.
Тому свій до свого!
Приходіть або пишіть на адресу:
M. HAWRYSZ
Phone St. John 2372
1162 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Приймаєсь передплату на
"МУЖИЦЬКЕ ВИДАВНИЦТВО".
Бібліотеку найкращих творів найславнійших чужих і наших письменників, яка виходить два рази на місяць кождо го 15-го і 30-го. Кожда така книжка містить для себе цілість і є прикрашена портретом автора та згадкою про нього.
Передплата на "Мужицьке видавництво" виносить річно для Канади два доляри.
Замовленя і гроші посилати на таку адресу:
"Мужицьке Видавництво" в Коломиї. ул. Новіцького.
ч. 21. (Austria — Galicia).

Важні постанови приписів канадийських північно - західних земель.

Котра будь особа, що є головою родини, або будькотрий мущина, що має скінчених 18 літ, може взяти гомстед чверт секції, вартісних земель в Манітобі, Саскачевані або Альберті. Аплікант мусить явити ся особисто перед Домініон Ленд агентом, або в місцевого агента дотичного дістрікту. Вписе через заступництво можна полагодити в кождого агента на даних услівях, з батьком, матерію, сином дочкою, братом, або сестрою тогож гомстедовця.

Обовязки: мешкати шість місяців і управляти фарму кождого року 6 місяців протягом 3 літ. Гометедовець може мешкати девять миль в віддаленю свого гомстеду на фармі, що найменше 80 акровій його посіданя, або його батька матери, сина, доньки, брата чи сестри.

В декотрих дістріктах гомстедовець добрих обставин може купити одну четверту секції, що прилягає до його гомстеду. Ціна 3 дол. за акер.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців до 6 літ, почавши від дня взятя даного гомстеду, виключаючи час, в котрім старати ся треба о патент, виробити 50 акрів.

Гомстедовець, що після права має в посіданю гомстед в данім дістрікті:

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців через 3 роки, виробити 50 акрів і побудувати дім за 300 долярів.

W. W. Cory,
DEPARTMENT OF THE INTERIOR.
OTTAWA, ONT.

Замовляюча картка на „Канаду“.
Ruthenian Publ. Co. Ltd.,
281 Fort Street, Winnipeg, Canada
Прошу я висилати мені „Канаду“ [illegible] від
Імя
Адрес
Почта
281 Fort St. „CANADA“ Winnipeg, Man.

Dr. B. GERZABEK
Одинокий Руський Лікар зі Старого Краю в Канаді
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ
Приймає хорих дома під ч. 413 SELKIRK AVE. на розі Salter в Pot... слабі від год. 1-3 по пол. і від 5-10 вечером. Telephone: St. John [illegible] також в ЛІЧНИЦІ ЕЛЕКТРО-МЕДИЧНІЙ, знаній під назвою Приватного Шпиталю під ч. 415-417 Pritchard Ave. від год. 9-12 рано, 5-6 по пол. і 7-9 вечером.
WINNIPEG, MAN.

НАДЗВ. ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ.

Дня 4. цьвітня в суботу с. р. відбудуть ся в галі п. Хлопана, на розі Беррове і Мигрегор стр.: **"Надзвичайні заг. збори" Украінського Народного Дому.** На сих зборах буде доповнюватись статут та переводитись иньші важні ухвали, відносячі ся до справ "Укр. Нар. Дому."

Кождий член повинен явитись на сих зборах. Хто-ж не міг сам прибути, може передати своє повномочіє другому членови, повідомляючи про се секретаря на адрес:

M. SYROJIDIW.
214 Dufferin, Winnipeg, Man.

Початок точно о 8. год. вечером.

Дирекция Укр. Нар. Дому.

УЧИТЕЛЬСЬКА КОНВЕНЦІЯ.

Оцим повідомляємо, що конвенція укр. анг. учителів відбуде ся на 16. і 17-го цьвітня в четвер і пятницю в Нормал Скул при Вілліям Евню, у Вінніпегу, з слідуючою програмою:

Цьвітня 16-го Початок о год. 9.30 рано

1. Справоздане президії.
2. Вибір президії на час конвенції.
3. Отворене конвенції.
   - а. Гон. Г. Р. Колдвел, міністер Просьвіти.
   - б. Р. Флечер, намістник міністра Просьвіти.
4. Промова Ф. Г. Белтон-а, шкілн. інспектора.

Друга сесія. Початок о 2-гій годині попол.

5. Промова Е. Е. Бест-а, шк. інспектора.
6. Просьвіта а ідеальний Учитель.
7. Шкільна Справа — П. Гі[illegible]
8. Підручники — К. Продан.
9. Справа учительського журналу.

Цьвітня 17-го. Поч. 9.30 рано

10. Промова А. Д. Йонга шк. інспектора.
11. Обовязок учителя зглядом політики Мих. Стечишина.

Друга сесія. Поч. о 2-ій поп.

12. Тічінг оф Інгліш ту Форайнерс — В. Мігайчук.
13. Вибір президії на 1914-1915 рік.

Пригадуємо, щоби купувати "сінгле тікете" до Вінніпегу і жадати "Стандард Сертифікейт" від стацийного агента, тому, що участник діставши на конвенції підпис від секретаря конвенції, дістане подорож до дому даром.

Рівночасно запрошуємо П. Т. Учителів з Саск. і Альберти.

Т. Н. Марціків, предс. ОУУ.
М. Мігайчук, секр.

Нові жертви летунства.

Німецький летун Де Лессер з 175 полку піхоти забив ся, коли его літак, з причини зіпсованя машини, впав на землю з висоти 5 тисяч стіп.

Така сама доля постигла і летуна Сен Себастіяно, котрий разом зі своїм літаком пірнув в море по причині зломаної керми.

Що тепер зробять.

Якийсь Кінзей наслідував дівчину, котра привела тепер на сьвіт сина. Ображена рідня удалась з сею справою до суду. Суд засудив Кінзея на 30 літ вязниці.

Тепер мати дитини годить ся вийти заміж за Кінзея на що і він сам дуже радо годить ся. Тому мати дитини домагає ся його увільнення на підставі що як і дитина так і вона потребують опіки і удержаня. Суд не знає, що властиво має зробити в сім разі, але все таки треба надіятись, що Кінзей буде увільнений, бо може з інтерес тримати чоловіка в криміналі, тоди коли жінка і дитина голодують.

Жінки оскаржують попа.

Парафіянки методистсько-епископального попа Якова І. Прайса в Ню Йорку оскаржують его о деякі провини. Він каже, що він нічого не винен.

Ліниві діти.

Шкільна рада в Філядельфії, Па., розслідує скаргу деяких учителів, які твердять, що многі діти, декотрі лише 6-літні, приходять до школи пяні, а бодай під впливом алькоголю.

Ледви дали раду.

Треба було аж 10 мущин, щоб дати раду одній 63 літній бабі — Д. Д. Памер. Причиною сего було, що баба важила 375 фунтів і померла, отже аж 10 хлопів мусіли її нести. Похорон відбув ся в суботу в Скрентон, Па.

Пімста робітника за товаришів.

Зарядчик путиловської фабрики оружа в Петербурзі в Росії згинув в фабриці, забитий одним робітником. Вбитий зарядчик Шталь був загально знепавиджений за своє злоте поведене ся з робітниками. Він мав дальше бути причиною останнього невдалого страйку. За се його робітник мстячи ся за товаришів. Вбивши знепавидженого зарядчика, робітник кинув ся зі самовбійчим заміром на одну з машин, яка була в руху, і згинув на місци, розодртий на куски.

По замаху в Дебречині.

Спеціяльний справоздавець пресника "Аз Ест" доносить з Букарешту, що одного зі злочинців замаху в Дебречині букарештенська поліция вже арештувала. Називає ся він Катарку.

Бесарабський Румун Арбор знав Катарку. Він каже, що Катарку походив з Росії, де називав ся Катаров. Катаров оповідав, що він втік з російського війська, тимчасом втік з Росії по доконаню кількох дефраудацій. Під час останньої роботи перебував в Білгради і подав ся там за румунського дневникаря. Займав ся російською агітацією удержував зносини з гр. Бобрінським і належав до чорної сотні, яка зорганізувала замах в Дебречині.

"Індепенданце Румайне" думає, що замах в Дебречині є наслідком процесу в Мармароськім Сиготі. "Адеверуль" пише, що ціллю замаху було погіршене відносин між Австрією і Румунами, а радше між Румунами і Угорщиною.

Жертва аматорства.

Один аматор - фотограф в Відни дав собі зробити великий куфер, в якім держав фотографічні прилади і робив фотографії. Коли влазив до куфра, спускав за собою верх, бо в куфрі мусіло бути темно; инакше фотографії були би псували ся. Так само зробив він перед кількома днями, але накривка впала так сильно, що заскочила на замок і куфра не можна було ніяким сьвітом отворити. Фотограф став кричати о поміч, але нім надійшли люди, минула добра година. Вкінци розбито куфер і видобуто на пів омлілого аматора. Коли прийшов до притомности, заявив, що покидає своє аматорство раз на все.

МУСИТЕ РЕДЖІСТРУВАТИ

Оттава, 22. марта. — Почтовий департамент видав оповіщене, що пересилане монет та банкових грошей у нереджістрованих листах є заборонене.

Комусь треба було.

Карутерс і Торанс ріл-естейтники виставили в своїм вікні двайцять - доляровий банкнот зі словами: "Зроби свій перший крок до добробуту" [illegible] перший раз на [illegible] — Аж тут в суботу перед вечером, хтось каменем розбив вікно і витягнув тих двайцять долярів. А що тоді казав сей [illegible] пропав за "першим маєтком"? Остаєсь [illegible] петли, та шибка [illegible] двайцяти долярів — Зробив хтось крок, та не знати чи перший.

Бувший адвокат Краповска Гегель, дістав шість літ вязниці. А то, три за конспірацію в цілі звинуваченя Краповска [illegible] а три роки за поміч в утечі.

Коли судия Коррам запитав его чи має що сказати чому засуд не має бути проголошений, сказав: Во виду перміну судії присяглих і в виду зізнань сьвідків, я чую ся невинним і се є фактом.

Его товариш по недолі Вестлейк, дістав по два роки за кожду провину, значить, дістав чотири роки, а коли судия спитав его чи має що сказати, то він, не могучи слова промовити, порушав лише устами.

Лава оборонців думає внести рекурс.

Англійський рад вислав до Ірляндії ще два воєнні кораблі, а іменно: "Предвиджене" і "Пригоду".

Радикальна преса в Англії говорить, що поступоване короля може викликати антимонархічні струї в населеню англійськім. Се дуже оподобило королеву, котрої спосіб думаня не годить ся з духом часу "танга".

Приймає ся передплата на сатирично - гумористичну часопись.

„ЖАЛО",

яка виходить у Львові що два тижні.

"ЖАЛО" се одинока українська сатирично - гумористична часопись.

"ЖАЛО" подає веселі вірші, оповіданя, новелі, сьміховинки, дотепи, образки, загадки — взагалі розвеселює читача.

"ЖАЛО" жалить всяку погань, яка обкидає наш нарід без огляду на її становиско та достоїнства.

"ЖАЛО" повинно находити ся не лише в кождім Товаристві і Читальни, але й у кождій хаті.

"ЖАЛО" коштує на цілий рік в Америці і в Канаді 1½ (півтора) доляра. Замовленя і гроші посилайте на таку адресу:

Адміністрація часописі
"ЖАЛО".
у Львові, ул. Скшиньского. Ч. 83.
(Lemberg, Austria.)

Пошукую

свого товариша Василя Гнатковського з повіту станиславівського з села Сільця. Він пребував тепер зими в лісі на Грейт Тронк лінії в Онтаріо.

Хто би о нім знав, або чув за него нехай напише до мене то одержить від мене нагороду.

Пожаданим є також, щоби він сам зголосив ся на адресу:

M. WIWCZAR,
P O Box 614.
Fort Francis, Ont.

ПОШУКУЮ

своєї жінки, Марії Савчук. Пять літ тому як лишила свого чоловіка і пішла до Форт Вілям.

Хтоби о ній знав, або вона сама зволить зголосити ся на адресу:

JAN SAWCZUK
P. O. Dawning Alta.

СЬВЯТКУЙТЕ 100 ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ УРОДИН ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА.

ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
вина, пива, горівок і всяких других лікерів
під назвою

"ОРЕЛ"

отворено сими днями на
175 Henry Ave., Winnipeg, Man.

Просимо отже запамятати нашу адресу і при нагоді нас відвідати — познакомити ся з нами.

Ми зі своєї сторони будемо старати ся вдоволити всіх наших краянів Русинів, які певно замість підпирати чужого, підопруть свого земляка.

Напитки в нас ріжнородні і первоpядної знаменитости — зрештов самі се побачите, коли зайдете і спробуєте.

На весіля і забави нашим краянам висилаємо замовленя на фарми.

Колиж зайдете, то опісля певно розкажете про нас і своїм знакомим.

Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю
З поважанєм
Alexander Roshko.

175 Henry Ave. Phone Main 1757. Winnipeg, Man.

Alex Calder & Son

Банкері і Корабельні Агенти

Ся стара фірма, на котру можете ся спустити без найменьшого сумніву, істнує вже 32 роки урядуючи своїм бізнесом в північній части МЕЙН улиці. Теперішне їх помешкане знаходить ся на 663 Мейн і є найкращою сего рода інституцією в Західній Канаді.

Членами сеї фірми є: Алекс Калдер і його син п. А. B. Calder.

Калдері мешкають у Вінніпегу вже 36 літ.

Старший член сеї компанії Алекс Калдер, бувший радний міста Вінніпегу, є добре звісний зі свого знакомства з Сіпарською компанією.

Молодшим членом є п. А. Б. Колдер, котрий занимав визначний уряд між урядниками Сіпар компанії через 30 літ, будучи головним агентом в ріжних містах Сполучених Держав, а тепер працює з батьком в банковім і переводовім інтересі.

Члени фірми Калдера є головними агентами для ріжних корабельних компаній між иншими і одну компанію, котрої кораблі курсують між сим краєм а Полудневою Америкою. Ся компанія називає ся:

Лампорт енд Гольт [illegible]

і є в сполуці з Ню Йорком і Буенос Айрес, доїжджаючи до всіх бразилійських портів.

Они є також агентами для славної французької лінії з Ню Йорку до Гавре у Франції, також головними агентами для Анкор Лайн між Ню Йорком а Середземним Морем і між Ню Йорком а континентом.

Колдер і Син є також репрезентантом
Canadian Pacific Steamship Lines, Allan and White Star, The Hamburg American
і инших німецьких ліній.

Їх банковим справам холдує Амерікан Експрес Компанія, через котру вони висилають гроші з Вінніпегу до всіх місцевостий в Галичині в 16-ох днях. Вони також пересилають гроші телеграфічно по дуже низьких цінах.

Департмент для чужинців заряджує п. А. Каракоцюк при помочи п. Й. Петраша.

Фірму КОЛДЕР і СИН поручаємо всім нашим краянам як найвідповіднійшу для справ банкових і корабельних карт.

Увага! Справи Старокраєві!

В СТАРІМ КРАЮ полагоджуємо справи нотаріяльні і адвокатські. Всі старокраєві процеси перебирає мій брат Д-р Зигмунд Варшавський адвокат в Австрії і ми ручимо за солідне перепроваджене.

В КАНАДІ купуємо і продаємо лоти, доми і фарми, продаємо шіфкарти на найліпші корабельні лінії до краю і сюди. Виробляємо асекурації від огню, на житє і др.

Запишіть собі наш адрес!

МІЖНАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
ЕДВАРД ВАРШАВСЬКІ ЄКА.
Нотарі.

834 Main Street, Phones: St. John 1502 & 1664 Winnipeg, Man.

КАНАДА

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає:
РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ.
Адрес: "КАНАДА"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

CANADA
ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"
Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA
The best medium for advertisements.
Subscription per Year $1.00
Address: „CANADA"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

РІК II Вінніпег, Ман. Вівторок 7 Цьвітня 1914. Число серійне 31. Winnipeg, Man. Tuesday April 7th 1914. Число 13.

1814 ! КАНАДИЙСЬКІ УКРАІНЦІ! Памятайте, що сей рік э Ювилейним роком ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ! 1914

НОВИНКИ

До наших передплатників: Хто з наших передплатників прислав до 1-го марця передплату на нашу часопись, а не отримав ще премії, зволить ласкаво нас повідомити, пишучи до редакції

"Приємна пригода."

Чорногорський князь виїхав собі моторовим човном на прохід, щоби налюбувати ся гірським озером. По дорозі експльодував мотор — князь скочив до води і так виратував ся від нещастя.

Гиканий в ролі критика.

Славний історик літератури виявив ще один свій талант, талант критика. На його погляд на Шевченківській Академії з 10 марта 1914 все було до нічого. І співи і декламациі і відчити — все слабонько. Ну, підождемо, що то скаже нам Гиканий на "поступовій" Академії. Він вже дещо позбирав зі свого знаня. Шевченка варта почути ще дещо. Ей, хранте, хранте! Не вже ти думаєш, що все, чого ти не розчовпаєш своїм тупоумєм, мусить бути дурне? Ні, ідіоте, тобі тес... не знгарок.

Кілько славний сьпівак Карузо заробляє.

Сьвітової слави тенор Карузо, який став ідеалом не лише італійського населения, але і цілого сьвіта, здобув рекорд що до висоти платні. Карузо є великим любимцем нюйорського населения і стало кождого року виступає в театрі "Метрополітен Опера Гавз" в Ню Йорку. Жаден театр в Европі не є в можности заангажувати его стало хочби на довший сезон задля дуже високої гажі. Його платня виносила до тепер 2000 від одного виступу. За те внесе знаний театр зробив з Карузом умову на слідуючий сезон, зобовязуючи ся платити йому 3000 дол. від виступу. В сезоні, який триває звичайно 5 місяців виступить Карузо 50 разів — а сума, яку за се одержить винесе всего $150.000.00. Ніколи сьпівак не побирав так високої платні.

На "Український Город" у Львові.

закупили у мене метри землі на ниве:

Д. Пилипюк з Брендону	5 м
О. Пундий з Етельберт	2 м
Т. Слюсар з Брендону	1
І. Лучко з Брендону	1
Т. Стефанюк з Він.	1
О. Крупа з Вінніпегу	1
Г. Боднар	1
О. Рошко	1
Ст. Козак	1
Ів. Заверцовський	1

Разом 15 метрів за суму 15 долярів

П. Карманський

Справці атентату на епископа.

В Букарешті, столичнім місті Румунії, арештовано російського студента Катарана і моряка Теодорова як підозрілих о участь в замаху на житє гр. - католицького епископа в Дебречині на Угорщині. Оба мали кинути бомбу на мешкане епископа, через що згинуло до пятьох людий. Припускати належить ся від нас найбільше, що в сім замаху мачав свої пальці гр. Бобрінський, котрий рублями веде москвофільський рух і який мав мститись в сей спосіб на епископі за його католицькі агітації, протиправославну діяльність серед українських мужиків на Угорщині.

Сьвященик Ганс Шмідт вніс апеляцію.

Бувший католицький сьвященик Ганс Шмідт, якого засуджено на смерть за морд Анни Аумюлер, вніс через своїх адвокатів апеляцію до суду, бажаючи в сей спосіб продовжити собі нужденне житє. Засуд смерти мав бути в сім місяци виконаний, але його апеляція стала принята і небавком відбуде ся третий процес, який може тревати і кільканайцять місяців.

Як роблять в Росії святих.

Вмер собі тамбовський епископ православний Питирим. За житя поводило ся йому не зле, а по смерти ще ліпше, бо православний синод зачислив його в число сьвятих "диків". Про те, щоби збільшити число сьвятих, зроблено доклад цареви, а на докладі тім "Государ Император" написав: "Согласен. Проникнутый чуством сердечной радости и умиления". Синод вислав ті "всемилостиві" слова і ухвалив щоби петербурський епископ 28. червня 1914 впровадив Питирима до небесних воріт. Новий сьвятий знова принесе богато золота до сьвятих кишень від темного, голодного російського селянина. Милостивий Государ на се "согласен". Хай [illegible] в голоді і темноті, щоби лише руське государство мало богато сьвятих диків!

Вирадна мати.

В місті Монтреалю в провінції Квебек, дня 10 с. м. перед судом присяжних засуджено на пять літ вязниці Анну Лефевр за те, що вона наклонила дві свої дочки, аби пішли на дорогу розпусти. Жінку відставлять до вязниці у Кінгстон, бо в провінції Квебек нема окремого карного заведения для женщин.

Поділимось вісткою з нашими читачами, що колишний урядник в н. к. консуляті дістав іменований секретаром конзуляту. Пан [illegible] фон Розенський по народности Українець.

Ювилейний дар.

Граф М. Тишкевич, що вже давнійше в 1888 р. заснував при львівській Просвіті фонд на премії за українські драми з української історії, записав тепер з нагоди столітнього Шевченкового ювилею 20 тисяч рублів на українські наукові ціли. Частину сего дав готівкою київському Науковому Товариству, а друга частина призначена на підмоги і позички селянам, що тримають ся української мови, одежи і звичаїв.

ЧУДА ТЕХНІКИ.

Винахідчивий людський ум є невичерпаний, чого доказом є ті відкритя, які приносить з собою кождий день. Тома Альва Едисон, Грагам Бель, гениальний Тесля, мадярські електротехники Вірат і Поллак, Італієць Марконі — всі вони мають величезні заслуги в области телеграфу і телефону. До збору сих мужів треба зачислити і електротехніка професора Корна на університеті в Монахові, котрий вже в 1906 році здивував сьвіт своїм геніяльно обдуманим апаратом до електричного пересиланя фотографій. Свої досліди вів учений професор дальше, а тепер доносять телеграми що він винайшов такий апарат, який дає змогу фотографувати також при помочи телеграфу без дроту. Він планує перші такі пересиланя фотографій між Европою і Америкою на 1915 рік з нагоди виставы в Сан Франціско. Які прислуги віддасть сей винахід поліційній криміналістиці, про се шкода й говорити.

Шпіони.

В віденьськім краєвим суді розпочала ся в понеділок розправа проти 9 шпіонів, між якими більшість Поляків, які займали ся шпіонажею в користь Росії. Акт обжалуваня закидає їм, що в 1912 р. мали з припоручення російського генерального штабу шпіонувати військо і пересилати звіти до Петербурга. — В Кракові скінчила ся розправа проти Вацлава Ровінського з російської Польщі, обжалуваного за військову і політичну шпіонаж. Трибунал засудив Ровінського з російської Польщі, обжалуваного за військову і політичну шпіонажу. Трибунал засудив Ровінського на 4 роки тяжкої вязниці. Ровінський уходив за великого патріота і відгравав в ріжних товариствах, передовсім студентських, визначну ролю. — Польського діяча Станіслава Ясінського арештовано тамтого тижня під замітом шпіонажі в користь Росії. Ясінський відграв визначну ролю в публичнім житю. Був предсідателем польських вояцьких товариств "дружини Бартошове", урядником рільничого товариства, предсідателем товариства "сполщення міст", провідником польської християнсько - суспільної партії і членом богато польських товариств.

ТИРАНІЯ В РОСІЇ.

Для боротьби зі страйками по правительственних фабриках надумало російське правительство новий спосіб. Заведуть осібний відділ робітників котрі подібно як жовніри, будуть присягали на вірність фабриці. В присязі буде згаданий обовязок не брати участи в організациях робітників, у страйках і демонстраціях. Провини проти тих точок буде судити ся після законів воєнного суду.

УБРАНЄ Т. ШЕВЧЕНКА.

В львівськім українськім музею "Укр. Наук. Товариства" при вулиці В. Підвальній ч. 36 є убране Тараса Шевченка. Убране зроблене з парусини, шите руками. Ще зовсім нове.

БУДАПЕШТ.

Дебречинська поліция розписала стежні листи за Катаровом і Кіриловом і визначила нагороди за їх зловлене.

З АЛЬБАНІЇ.

Дня 9 с. м. під проводом князя Віда було засіданє міжнародної контрольної комісії. Радила над справою утвореня кабінету. Рішене не запало.

ПОЄДИНОК МІЖ ПОСЛАМИ.

Атени. — З приводу подій в палаті прийшло вчера до поєдинку на пістолети між послом Теодокісом і президентом палати Завіціяносом. Стрілено раз і ніхто не ранений.

КРАЯНИ!

ЯК ХОЧЕТЕ спровадити свояків або приятелів з краю то тепер найлiпший час. Шіфкарти дуже тані. Зайдіть до нас, або напишіть лист, а ми вам подамо всі інформації.

МИ ПРОДАЄМО шіфкарти до старого краю по найнизших цінах і на найліпші шіфи, котрі відходять що тижня.

МИ ПОСИЛАЄМО гроші до краю скоро і безпечно так, що в краю дістають рівні гроші, бо ми вже посилаємо гроші через довгі літа і знаємо докладно як посилати. — Спитайтесь тих людий, що в нас вже посилали.

МІНЯЄМО доляри на корони і продаємо марки краєві і канадійські. Як не маєте сталого адресу, то можуть ваші листи прийти на наш адрес, а ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

ALLOWAY & CHAMPION, Ltd.
667 Main Street, Winnipeg, Man.
С. [illegible]. Управитель загр. відділу.